

Ongyilkos lett Kreuger, a svéd gyufakirály

Sorsdöntő órák

Grandiózus tömegfelvonulások, tarka propaganda-zászlóerdők és ezerféle színű plakátok orgáinak külsőségei között virradt fel vasárnap a birodalmi elnökválasztás napja Németországban. A német szociáldemokráta szervezetség vaségyelme csodát produkált, midőn arra került a sor, hogy döntő harcra álljon ki a nemzeti-szociálisták túzó és felforgató tömegeivel szemben. A polgári és a munkás tornaegyletek, a daiárdák, a szakszervezetek, a republikánus fekete-vörös-arany korporációk tagjai, végeláthatatlan tömör sorokban vonultak fel az utolsó napokban az egykori császári palota aranydiszes épülete elé, hogy saját tömegükkel is ugyanazt demonstrálják, amit az éjjeli Berlin fény-transzparensei, a nappali főváros füst-író repülőgépei: a német nemzeti józanság nem hajlandó a történelmi tettek babérait sárbataposni, nem kívánja elhagyni józanságát most sem, amidőn a demagóg mázolósegéd próbababujával az élen, a tulsó politikai pártok erőszakosan kívánják kezeikbe kaparintani a hatalmat.

Az anarchia és a politikai kalandorok rémuralmának fenyegető lehetősége egy táborba tömörítette az egykori világbirodalmi császárság volt tábornagyának híveit, annak hajdan legnagyobb ellenségével, a szervezett munkássággal. A szavazó-tömegeknek ez a fegyelmezett és higgadt választása, máris sejteti Németország vasárnapi sorsdöntő perceinek eredményét: a német nemzet nem veti magát oda a politikai káprázatok, a fajvédő üzleti vállalkozások demagóg diktatúrájának! Hitlerék tervezett rémuralmának kísértete aránylag rövid ideig narkotizálta a német tömegek lelkét, hogy annál elevenebb erővel nyilatkozhattak meg Európa legalaposabb és leghiggadtabb fajának egységes akarata. A német birodalmi elnökválasztás sorsa a tömegek lelkében már akkor eldőlt, amidőn az ország rétegei megtalálták egymás között az együttműködés politikai platformját és — a propaganda kavargó küzdelmeinek külsőségeitől függetlenül, — a német népakarat máris a tannenbergi csata diadalmas győzójének, e pompás öreg tölgynek ítélte oda újra a birodalom elnöki székét.

A józanság, a katonai és a polgári érényeknek egyformán kifejező megtestesülése Hindenburg Pál, a modern német történelem egyik legmarkánsabban kifejező vezéralakja. Masszív figurája, keményen faragott feje nem inog meg a rágalmak viharzásában sem, mint ahogy nem hátrált meg az orosz fegyverek tulereje előtt. A közrendfelforgatók és politikai intrikusok garázdálkodásai között is a rend szimbóluma és vállain nemcsak a krízisben vergődő Németország, hanem Európa s így a világ békéjének sorsát tartja. Hindenburg a politikai válságnak ez óráiban a kötelességérzet és az államférfiúi bölcsesség megtestesülése Európa jelenleg legforrongóbb színpadán. S ha a német nemzet egyetlen célja egy mihamarabbi világhatalmi megújulás, akkor a vasárnapi események sorsdöntő órái nem hozhatnak mást, mint a hindenburgi államészmé és társadalmi rend demonstratív, végső igazolását.

Lehet, hogy a rettenetes gazdasági válságból nem jelenik máról-holnapra szabadulást a német nép számára Hindenburg Pál új biro-

Egy nyomorgó nyugdíjas megzavarta a parlament ülését

„Amíg önök itt tréfálkoznak, a nyugdíjasok éhen halnak” — Heves viták Boila Romulus vagyona miatt — Iorga véleménye Mironescuról és Maniuról — Beterjesztették a választójogi törvényjavaslatot

Hír a kereskedelmi miniszter lemondásáról

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülésén *Mihalache* intézett kérdést, hogy mi Románia álláspontja a dunai államok konföderációjával szemben. Felkéri a külügyminisztert, hogy nyilatkozzon, hogy mi módon akarja az ország érdekeit megvédeni a terv keretén belül.

Iorgo Miklós minisztereinek kijelenti, hogy csak röviden szól, mert az ügy a külügyminiszterhez tartozik.

Florea liberális képviselő Boila Romulus szerepéről beszél, amelyet a nyugdíj-pénztárnál betöltött. Erdélyben úgy tudják, hogy Maniu Gyula azért vonult vissza Badacsonyba, mert resteli, hogy Boila Romulus, aki közeli rokona, szegény emberként került a nyugdíj-pénztárhoz és onnan milliókkal távozott. (Heves ellentmondás a nemzeti-parasztpárton.)

„Képviselő urak, szót kérek!”

Mihalache különösnek tartja, hogy Iorga-nak nincsen mentőszava akkor, amikor hivatali elődei, *Maniu* és *Mironescu* támadják.

Ekkor a szónokot a karzatról jövő éles közbeszólás szakítja meg. Valaki ezt kiáltotta:

— *Képviselő urak, szót kérek! Arrug önök itt tréfálkoznak, a nyugdíjasok éhen halnak. Szót kérek, hogy elmondjam az igazságot!*

Nagy zaj keletkezik és az elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

A szünet után Florea képviselő folytatja beszédét és azt mondja, hogy megérti a közbeszóló lekiállapotát.

Iorga minisztereinek bejelenti, hogy a közbeszóló *Savoia* Sever nyugdíjas volt, aki soktagu családjával hónapok óta nyomorog. Intézkedett, hogy az illetőnek sürgősen állapítsák meg a nyugdíját. (Nagy taps a Ház minden oldalán.) Florea megköszöni a minisztereinek gyors intézkedését és azt mondja, hogy ezt a szerencsétlen nyugdíjast az ingerelte fel, amit itt Boila Romulusról hallott. A kolozsári ügyesség Boila ellen már vádiratot is készített. (Élénk tiltakozás a nemzeti-parasztpártnál). Közbeszólások:

— *A vádirat még nem ítélet!*

Rövidesen megjelent a Házban Pop Valér igazságügyi miniszter, akit nagy tapssal fogadtak. Az igazságügyi miniszter részletesen beszámolt a Boila Romulus elleni vizsgálatról, amelyet a miniszterium jogi osztálya folytatott le. Boila Romulust egy dohány-eladási szerződés körüli intervencióval vádolták, de megállapítást nyert, hogy a nyugdíjpénztár volt elnökének ebben semmiféle szerepe nem volt. A nyugdíjpénztár körüli ügyeknek adminisztratív és büntetőjogi vonatkozása lehet. A jogügyi osztály megállapítása szerint Boila-

büntető uton üldözhető cselekmény nem terhelheti. Legelőbb arról lehet szó, hogy mindenkinek az ügyet szívesen intézte el, de pénzt nem fogadott el. A hibája talán az volt, hogy tulságos generozitással kezelte a nyugdíjtörvény 98-ik szakaszát.

Florea: Ezzel a szakasszal szerezte a vagyont.

Pop Valér igazságügyi miniszter: A jogügyi osztály nem tudtál olyan szakaszt, amelynek alapján Boila üldözhető lenne. Ha ön tud ilyen szakaszt, közölje velem, én 24 órán belül alkalmazni fogom.

Ezután Mirto beterjesztette a választójogi törvényjavaslatot. Iorga minisztereinek szólalt fel és hibáztatta a prémiumos rendszert, amely a népakaratot megghanisítja. A mai választójogi törvény mellett a győztesnek nincs meg a győzelem biztos tudata, a legyőzött pedig az ellenzéken állandó érvül használja fel a népakarat megghanisítását. A mai parlamenti többségek uralmukat matematikai számítások-trak és nem a néplelek megnyilvánulásának köszönhetik. Ezért sürgősnek tartja a választójogi reformot. Ezzel az ülést véget ért.

Itt írjuk meg, hogy a Lupin szerint *Vasilescu Carpen* kereskedelmi miniszter lemondott, mert javaslatait a Kamara állandóan leszavazza. A miniszter lemondásának a híret nem erősítették meg.

Ghica külügyminiszter egyébként ma sajtó-expozé tartott, amelyre a külföldi és belöldi hírlapírók voltak hivatalosak. Röviden ismertette a prágai, montreuxi tárgyalásokat, majd áttért a középeurópai államok vámföderációs gondolatára.

Ghica külügyminiszter a vámföderációról

A terv — mondotta a külügyminiszter — Angliától indult ki és megfelelő tárgyalások vezették be. Gratz Gusztáv volt magyar külügyminiszter, Hantos Elemér v. magyar államtitkár prágai tárgyalásai ekörül a kérdés körül forogtak, ugyanígy *Friedrich Istváné* is, aki velem egyidejűleg volt Prágában. Tény az, hogy Ausztria a múlt évben meghiusult *Curtius* — *Schober* kísérlete után paralizálva maradt. A gazdasági válság és a pénzügyi problémák vezettek a vámpreferenciák kényes kérdéséhez. A kérdést kellő meggondolással kell fogadni. Az angol és francia tervezetek előttiink rokonszenvesek és mi azokkal szemben azt kötjük ki, hogy a gazdasági együttműködésnek politikai színezete ne legyen és ne vezessen egyetlen állam supremáciájára sem.

Ammit meg lehet állapítani — mondotta Ghica külügyminiszter — hogy 1932 a leszerelés kérdésének fontos etapeja, amely talán a világot a békéhez vezeti.

dalmi elnökké-választása. De bizonyos, hogy váratlan bukása az európai erőviszonyok saktáblájának felborulását jelentené, amelyből lángesóvák csapnának fel újra a világra. Március tizenharmadik napjának kabbala-

számja a jelen pillanatban valóban sorsfordulatot jelez a német történelem napitárán, a világg népei számára, amelyek remélik, hogy a tannenbergi győző, a berlini hareböl is diadalmasan vezeti ki népét.

Goga Octavian győzött

Ma délelőtt megalakult a Goga-féle néppárt — Kilencvenegy szavazattal negyvenkilenc ellenében Goga lett az elnök — Az új elnök beszéde — Távirat a királynak — Goldis László levele az ellentétekről — Eltávolodás Averescutól

Moldovan Silvius Bucurestiből telefonon nyilatkozik a gyűlés lefolyásáról

Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt a bucuresti-i Enescu-étterem nagyjelentőségű politikai esemény színhelye volt. Új elnököt választott a néppárt, vagy, ha úgy tetszik, a Goga köré csoportosuló néppártiak megalakították a Goga-féle néppártot. Mert az bizonyos, hogy a jelenlegi szituációban nem lehet tisztán látni, melyik az igazi néppárt és melyik az igazibb? A néppárt utánzotta a liberálisokat és néha a palotaforradalom kiűzőiben áll a nemzeti-párt is.

Goga elnökké választása kétségtelenül ünnepélyes keretek között ment végbe. A régebbi néppárt több vezető tagja jelent meg, részint a fővárosból, részint a vidéki tagozatok elnökségéből. A terem zsufolásig megtelt és amikor Goga megjelent, harsányan megjeleneztek. Goga konstataulta, hogy az intézőbizottság tagjainak több mint kétharmadrésze megjelent, tehát az értekezlet határozatképes. Goga beszédében nagyfontosságú napnak jellemezte a ma. Hangsúlyozta, hogy *itt tulajdonképpen nem ő és Averescu, hanem a párt és a marsall ellentétéről van szó.* El kellett a pártnak fordulnia Averescutól, aki még az uralkodó személyét is belekeverte a pártközi vitába. Különben is megelégette a párt Averescu abszolútisztikus uralmát, amelyet az utóbbi időben meghonosítani igyekezett. Leszögezte, hogy ő párthű tag volt, de most elérkezett az idő az elhatározó lépés megtételére.

Goga beszédét nagy taps fogadta és elfogadta a gyűlés az előterjesztett határozati javaslatot, amely hangsúlyozta, hogy a gyűlés alapszabály szerint ült össze. Konstataulta a javaslat a pártnak Averescu marsalltól való eltávolodását, akinek politikáját, különösen a koronával szemben tanúsított magatartását nem

helyeselhetik, ezért a párt új elnökévé Goga Octaviant választják. Goga a gyűlés után táviratban értesítette a királyt a gyűlés eredményéről. Közölte, hogy a néppárt új elnökévé őt választották és ő a korona iránti hódolattal az ország rendje, békéje érdekében kíván munkálkodni.

A néppárt végrehajtó-bizottságának bucuresti-i ülésén az aradi delegációt tudvalevőleg Moldovan Silvius dr. volt szenátor vezette, akit felhívtunk telefonon bucuresti-i szállóbeli lakásán. Moldovan Silvius dr. a nagyjelentőségű bucuresti-i politikai eseményről a következőket mondotta az *Aradi Közlönynek*:

Goldis László levele az Averescu—Goga-konfliktusról

Itt említjük meg, hogy Goldis László Averescu marsall és Goga konfliktusáról levelet írt Andras György temesvári tanárnak. Goldis a levélben vázolja, hogy már másfél éve beteg és éppen ezért nincs kellőképpen tájékozódva a politikai helyzetről. Többek között a következőket írja:

„Csodálkozást váltott ki bennem az a fájdalmas ellentét, amely a nagy és dicsőséges marsall, Averescu és szeretett tanítványom, Goga között kitört. Részemre lehetetlenség innen megítélnem azt, kinek van igaza, csak annyit tudok, hogy az ország szenved ennek következtében.

A politikában rejlő erő szétforgácsolása sohasem volt hasznára az államnak. Szeretem szívennek minden melegével Károly királyt és az országgal együtt hosszú, dicsőséges és

FÉSZEK PENSIO

Budapest Balatonfüred
VII., Erzsébet-körút 9—M.

A főváros központjában, a New-York palotában. Előkelő kellemes otthon. Napi pensio 6—8 pengő. Cukor, vese, gyomorhajos diéta orvosi előírás szerint. — Tulajdonos: Dr. Asztalos Lajosné.

— A néppárt végrehajtó-bizottságának mai ülésén száznegyvenen adták le szavazatukat annak eldöntésére, hogy ki legyen a párt új elnöke. A szavazás eredményeképpen 91 szavazattal 49 ellenében Gogát választották a néppárt elnökévé Averescu marsall helyett. A párt hatvanhat megyei szervezete közül negyvenöt Goga mellett foglalt állást. Ezek között van az aradi szervezet is. A végrehajtó-bizottság egyben elhatározta, hogy a legközelebbi jövőben összehívja a párt országos kongresszusát. Ugyanakkor elhatározták azt is, hogy a néppárt hivatalos lapjaként megjelentetik Goga régi lapját, a Tara Noastrát, most azonban már napilap formájában.

eredményes uralkodást kívánok neki, de másrésztől meg vagyok győződve, hogy csupán az összes hazafiak harmónikus tanácsának segítségével teljesítheti misszióját, amely abban áll, hogy az ország sorsát különösen ezekben a súlyos időkben arra a helyre irányítsa, amely neki a nemzetek között kijár. Mélyen meg vagyok győződve, hogy eme hazafias tanácsadók közül nem szabad hiányoznia Averescu marsallnak, sem Gogának. Ami az ő személyes és jelenlegi ellentétüket illeti, nincs jogom beleszólni, mert beteg vagyok. Kívánom azonban, hogy kibéküljenek, hiszem, hogy ez lehetséges, és arra kérek fel minden barátomat, hogy ezt elő is mozdítsa.

Averescu marsall nem lehet a király ellen. Goga Octavian pedig a királyért harcolva, megkettőzve az igazságért vívott véres harcoknak hőse. Goldis László”.

Furcsa esetek

— Néhány valutatörténet —

Írta: I. F. ASHBY

Amióta a pénzügyi és valutakrizis az egész világon elterjedt, fiatalok és öregek, csecsemők és nagyapák másról sem beszélnek, mint az államháztartás mérlegéről, az aranykrizisről, a devizarendelekekről stb. A legnagyobb bajok és legelkeseredettebb gazdasági hangulat közepette az embert szerencsére nem hagyja el az egyedüli megváltója, a humorérzéke. A kellemetlen valutaproblémáknak már ma megvan szerencsére a humoros oldala. Már is több kisebb-nagyobb történet terjedt el a világon a problémával kapcsolatban. Sokszor egy jó anekdóta sokkal ügyesebben adja meg a helyzet igazi komolyságát, mint a legkimerettebb újságtanulmány.

Walter Bagehot mondta: „Nincs unalmasabb és rosszabb dolog, mint valutákról olvasni meg hallani”, mégis az emberek ma többet olvasnak erről a kérdéstről, mint valaha. A forgalomban levő anekdoták egyik-másika a pénzfajták és az áruforgalom közötti kapcsolatokra vonatkozik. A londoni színesvilágban sokat nevetnek egy nemrég Londonba érkezett francia énekesnőn, aki többek között a Csendes-Oceán egyik szigetén is tartott egy koncertet. A benmszülöttek persze nem pénzben, hanem áruban fizették meg a beléptidíjat. Következésképpen az előadás után az énekesnő három dísznő, negyvennégy csirke, huszonhárom pulyka, ötezer kókuszdió és egy nagy szállítmány banán, citrom, narancs és más gyümölcs boldog tulajdonosának tekinthette magát.

Az áruk piaci értékét tekintetbe véve az énekesnő impresszáriója kiszámította, hogy a bevétel körülbelül négyezer frankot tett ki, ami busás honoráriumnak tekinthető öt dalért. Csakhogy áruban s nem mindennap eladható pénzfajtába volt az érték befektetve. Azonkívül

pedig a honorárium egy részét fel kellett használni a másik rész karbantartására, amíg az eladásra kerülhetett; a dísznőt, csirkéket és pulykákat természetesen gyümölcscsel kellett etetni.

A pénzérték könnyű átadása és a forgalom meggyorsítása képezi a tárgyát egy Angliában már közismert skót anekdotának. A szóban forgó skót paraszt érthetetlenül tulocsón kínálta barmaít az egyik vásáron. Valaki, aki a vásáron nagy szakértő számba ment, magyarázatni kezdte neki, hogy ha Londonba vinné az állatokat, akkor talán kétszer vagy háromszor nagyobb árat tudna ott elérni. „Nagyon helyes” — vágott vissza nyugodtan a skót — „ha a Loch-vulkán lábujját a pokolba tudnám vinni, akkor ott legalább két és fél shillingért tudnám eladni itcjét”.

Egy másik történet az áruk emelkedésére és azzal kapcsolatos kellemetlen következményekre vonatkozik. Az infláció emlékei mintha megint felélednének.

A történet két osztrák testvérről szól, kik egyforma értékű örökséghez jutottak váratlanul. Az egyenlő vagyonelosztás nevetséges következményeit soha jobb történet nem mutatta még ki.

Az egyik testvér ugyanis a fakarékpénzfárba tette pénzét, míg a másik egyik borosüveget a másik után vitte haza és elitta rövidesen az egész örökséget. Azonban mit tesz Isten és az infláció. Egynéhány héttel később több pénzt kapott az üres üvegek eladásából, mint amennyit testvérenek egész vagyona ért.

Dr. Johnson, a híres angol író és kritikus is sokat foglalkozott amatőr módon a valuta és az áruk összefüggésével. Valaki egyszer azt mondta neki, hogy a Skye-szigeten husz tojást lehet kapni egy pennyért. Erre a híres író azt válaszolta: Uram! Ebből nem azt látom, hogy az ön nyomorult kis szigetén sok a tojás, hanem azt, hogy kevés a penny.

Nemkevésbé érdekes az az anekdota, mely mindennél jobban illusztrálja, hogy a pénznek nem is kell hogy belső értéke legyen. Volt egyszer Angliában egy rossz sovereign, amely minden tulajdonosát boldoggá tette. Az egyik angol templom előtt egy szegény asszony sírdogált, mert nem tudta kifizetni újszülött fiának keresztelési költségeit. A sovereign tulajdonosa, egy nem sokkal gazdagabb munkás megkönyörült rajta és kifizette érte az árat. Még vissza is kapott egynéhány shillinget a pénzdarabból, tehát teljesen meg volt elégedve. A szegény asszony és gyermeke is boldog volt, mert már megvolt a keresztelés. A pap is meg volt elégedve, mert egy sovereignt kapott. Hogy mi történt később, amikor az Ur szolgálja rájött arra, hogy a pénz nem jó, arról nem szól a krónika. A keresztelést semmi esetre sem lehetett visszacsinálni.

Sokat beszélnek ma megint az ezüstről és annak esetleges feltámasztásáról, mint az aranyvaluta kiegészítőjéről. A viták ismét felidéznek a múlt századbeli ezüst-arany anekdotákat. William Jennings Bryan különösen ismert volt, mint az ezüst lehangosabb védelmezője. „Aranykeresztre akarjátok az egész világot feszíteni” kiáltotta oda az aranyvaluta védelmezőinek.

Az arany- és ezüstviták az egész Egyesült-Államokat betöltötték. Minden népgyűlésen erről vitázott a nép. Az egyik különösen heves gyűlésen az egyik jelenlevő folyton beleszólt a vitába. Az ellenpárt egyik tagja hirtelen ráfogta, hogy már a nagykabátjáról is látszik, hogy az illető nem is munkás s nem a nép közül való, hanem egyike az „arany-bankárok”-nak, akik az ezüstöt mint valutafedezetet meg akarják szüntetni. Már majdnem átlegelésre került a sor és az egyedülálló „arany-bankár” nagyon póruljárt volna, ha hirtelen nem lépett volna közbe egy igen erős argumentummal. Kinyitotta kabátját és megmagyarázta, hogy csak azért viselt kabátot, mert nem volt inge.

Halántékon lőtte magát Kreuger Ivor, a svéd gyufakirály

A világ leggazdagabb emberének tragédiája — Az öngyilkosság oka — A fenyegető szovjetgyufa-dumping — Kreuger csodálatos karrierje — Kölcsönökkel látta el majdnem az egész világot — A konzern kihelyezett kölcsöne 187 millió dollár

A legendás vagyon hatalmas urát öngyilkosságba kergette a válság

Stockholmból jelentik: A világ gazdasági életének rendkívüli szenzációjáról számolnak be az éjjeli órákban érkezett távirati jelentések. A jelentések szerint

Kreuger Ivor, a hatalmas svéd tröszt elnöke, a vezetése alatt álló tröszt fő-áruikkéről, gyufakirálynak nevezték el, párisi hotelszobájában öngyilkosságot követett el.

Kreuger Ivor, aki a világ egyik leggazdagabb embere volt, revolverrel lőtte magát föbe és az öngyilkosság elkövetése után néhány pillanattal meghalt. A gyufakirály néhány nappal ezelőtt érkezett haza Amerikából Európába. Kreuger Amerikában hosszú idő óta tárgyalt és Párisban is rendkívül fontos, állítólag kölcsönökkel kapcsolatos üzleti tárgyalások miatt érkezett.

Érdekes megemlíteni, hogy a Kreuger-tröszt papírjai a legutóbbi napokban Stockholmban, de a többi tőzsdéken is, erősen vesztek árfolyamukból. Beavatott pénzügyi körökben úgy tudják, hogy a világhírű Kreuger-konzern likviditási válságba került és a gyufakirály öngyilkossága ennek a következménye.

Kreugeridegei felmondták a szolgálatot

Kreuger az utóbbi esztendőben tudvalevőleg üzleteit és a gyufatröszt terjeszkedését kölcsönnyújtásokkal kötötte. Ezeknek a kölcsönöknek azonban tekintélyes része a világ-

KREUGER IVOR

gazdasági válság következtében „befagyott”. Hogy milyen hatalmas összegekkel dolgozott Kreuger, arra talán rávilágít az is, hogy egyedül

Németországban jelenleg ötszázmillió márkát köveő Kreuger-kölcsön fekszik.

A Kreuger-tröszt stockholmi sajtófőnökségének jelentése szerint az öngyilkossági hír megerősítést nyert. A sajtófőnökségnek Kreuger környezetéből nyert információja szerint a gyufakirály az utóbbi hónapokban emberfeletti munkát végzett és öngyilkossága erre vezethető vissza. Kreuger idegei már a new-yorki ut alkalmával felmondták a szolgálatot és ez munkatársai között rendkívül nagy nyugtalanságot keltett. Munkatársait most a konzern ügyeinek felülvizsgálása veszi igénybe.

Ujabb párisi jelentés szerint Kreuger Ivor öngyilkosságát délután egy órakor vették észre. Az újabb jelentés megemlíti azt is, hogy az öngyilkosságot a gyufakirály nem szállodában, hanem III. Viktor Emánuel Avenue-n lévő lakásában követte el.

Kreuger Ivor öngyilkossága gazdasági körökben általános feltűnést keltett és az öngyilkosságnak minden valószínűség szerint a világtőzsdéken rövidesen következményei fognak mutatkozni. A Kreuger-konzern prosperálására

fenyegető momentumként hatott a szovjet gyufadumpingje,

amely egy időben Kreugerék németországi piacát veszélyeztette. Néhány héttel ezelőtt pedig a szovjet-gyufa befutott Angliába, ahol ugyszólván monopóliumszerű helyzetet nyert és ezáltal kiszorította onnan a Kreuger-gyufát. Kreuger Ivor életéről és karrierjéről egyébként a következő érdekes részleteket közöljük:

Az első gyufagyárt Svédországban 1845-ben létesítették Jöngköpíngben. Csakhamar még vagy tíz gyufagyár keletkezett Svédországban és az, azokból kikérült gyártmányok csakhamar megteremtik a svéd gyújtó világhírnevét. Érdekes, hogy a gyártáshoz szükséges összes anyagokat a svédek külföldről szerezték be. A háboru előtt, 1913-ban azonban a számos kicsiny gyár helyett in-

ABBAZIA HOTEL QUISISANA | HOTEL EDEN

1931-ben teljesen renoválva. — Tökéletes konyha és kiszolgálás. — Saját parkban, teljesen a centrumban.

Nagy tavaszi szezon.
Márciustól májusig. Teljes penzió 35 lírától felfelé. Kérjen díjtalan prospektust.

már két nagy konzern reprezentálja Svédország gyufaiparát. Az egyik a Vulkans Tändsticks A. B., a másik az A. B. Förende Svenska Tändsticks-fabriker. Az utóbbinak Ivor Kreuger mérnök, egy gazdag iparoscsalád fia a feje.

Kreuger Ivor édesapja, Ernst Kreuger egy calmari kis gyufagyárnak volt az igazgatója. A Kreuger-család Németországból vándorolt be Svédországba. Iskoláinak elvégzése után Kreuger visszatért Svédországba, ahol megalapította a Kreuger-építővállalatot. Néhány év múlva azonban édesapja gyufagyárának vezetését vette át. Üzleti ügyessége következtében sikerült az egymással versenyző svéd gyufagyárakat egy konzernbe egységesíteni és rövid idő alatt a világpiacról kiszorítani a többi országok hasonló gyártmányait. Jelenleg

a Kreuger konzernnek 40 országban 150 gyára van és 50 ezer munkást foglalkoztat.

A világháboru nagy konjunkturát teremt a svéd gyufaipar számára, Kreuger megszerzi a konkurens konzern is és az immár egységes vezetés alatt álló svéd gyufaipar megkezdi a világpiac meghódítását. Kreugernek ebben az időben már csupán három nagy konkurense van: Amerika, Japán és Oroszország. Főként Japán okoz nagy gondokat Kreugernek, mivel elhódítással fenyegeti a 300 millió fogyasztót felölelő indiai piacot. Kreuger az amerikai pénzügyi világ megegyezést létesít és Rockefeller nagy összegeket bocsát Kreuger hódító politikája részére. Nemsokára Japán is kapitálál és

immár a bolsevista Oroszország az egyetlen állam, amely még nem hajlott meg Kreuger előtt.

Kreuger minden államban monopóliumsra törekszik. Vagy összevásárolja az összes gyárat, vagy viszonylag olcsó kölcsönökkel ad egyes államoknak és ezzel szemben megkapja a gyufamonopóliumot. A gyufagyártás mindig az illető államban történik. Kreuger tehát egyáltalán nem törekszik arra, hogy az egész termelést Svédországban koncentrálja. Az utolsó esztendőben a gyufamonopóliumért Kreuger a következő kölcsönöket folyósította az egyes államoknak:

Equador 3 millió dollár, Esztország 7 millió svéd korona, Franciaország 75 millió dollár, Görögország 1 millió font sterling, Jugoszlávia 22 millió dollár, Lettország 6 millió dollár, Lengyelország 6 millió dollár.

Románia 30 millió dollár és 380.690 font sterling, Magyarország harminchatmillió dollár és most végre Németország százhuszonötmillió dollár.

Kreuger hatalmas sztrösztje termeli ma a világ gyufakészletének 75 százalékát.

Az A. B. Kreuger & Toll-cég, amely a trösztöz tartozó összes gyárat kontrollálja, vertikális konzern, amely a gyártáshoz szükséges összes nyersanyag-telepekkel is rendelkezik.

A Kreuger-konzern által a külföldön kihelyezett kölcsönök összege 187 millió dollárt tesz ki.

A Kreuger-konzernnek az utóbbi időben már olyan arányai voltak, hogy munkálatának áttekintése emberfeletti energiát vett igénybe. Kreuger rendkívül visszavonult életet élt és minden idejét üzleteinek szentelte. Érdekes megemlíteni, hogy a gyufakirály antialkoholista volt és annak ellenére, hogy már jóval túl volt a férfi kor délen, nem nősült meg. Kreugernek még élnek a szülei.

Összvagyon 7.2 milliárd német márkát tett ki.

Svédországban általános az a vélemény, hogy a Kreuger-tröszt csupán átmeneti nehézségekkel küzd. A tröszt papírjainak árfolyamvesztése egyébként — az utóbbi napok áreséseitől eltekintve — egy év alatt egymilliárd svéd koronát tett ki.

A Kreuger-tröszt hatalmas ércbányákat is magáénak mondhat Svédországban, Északafrikában és Spanyolországban és ma ő Európa legna-

gyobb ércszállítója. Jelenleg a chilei és kanadai ércművek összevásárlásával van elfoglalva. Érdekelve van ezenkívül Kreuger egy csomó papirgyárnál, az Ericsson telefonkonzernnél, az Elektroluxnál, melyeknek részvénytöbbségei az ő birtokában vannak. Ezt a pártját ritkító hatalmas vagyont Kreuger, aki öngyilkosságát ötvenegy éves korában követte el, alig két évtized alatt szerezte.

A kristálycukor 29 lej, a kockacukor 31 lej

A kereskedelmi miniszter március 15-től leszállította a cukor árát

Bucurestiből jelentik: Az ipar- és kereskedelmiügyi miniszter a spekulatörvényre való hivatkozással új cukorárakat léptet életbe március tizenötödiki érvénnyel. Eszerint mindazon helységeken, amelyek vasutvonallal rendelkeznek, a kristály-cukor kilogrammonkénti ára 29 lej, a kocka-cukoré 31 lej. Ott, ahol nincs vasútállomás és állandó cukorraktár, egy lejtel több úgy a kristály, mint a kockacukornál.

A cukorárak megállapítása úgy látszik még nem végleges, mert későbbi jelentés szerint, a kristálycukor ára 29.25 lej, a süveg- és porcukoré 30 lej, az angol kockacukoré 32 lej lesz. Hír szerint, az új ármegállapítás folytán a cukorközpont átszervezése vált szükségesé, mert a cukorkartellből kilépnek a marosvásárhelyi és botfalusi cukorgyárak és lehet, hogy a példát több más gyár is fogja követni.

Műszáritón szárított tölgy- és bükk

PARKETTA

mindenfajta minőség- és méretben mélyen leszállított áron kapható az

ARADI FAIRARI R.-T., ARAD,

Curtici-utí fűrésztelepén.

Telefon 338.

Kirabolttak egy megfagyott kisvarjasi gazdát az aradi országúton

A szombat reggeli szekeresek találtak rá Varga Máttyás kisvarjasi gazda élettelen testére az országút árkában — Akit bán-tailanul hagytak a farkasok, kifosztottak az emberi duvadak — Életre keltették az aradmegyei közpórházban a megfagyott embert

Megrázó kalandban volt része a péntekről szombatra virradó éjszaka Varga Máttyás 30 éves kisvarjasi gazdának, amelynek emlékét minden bizonytalannal nemcsak ő, hanem az egész faluja sokáig megemlegeti. A kisvarjasi gazda a pénteki szekeresekkel érkezett be Aradra, hogy a tavaszi vásár előtt ügyes-bajos dolgait elintézzze a városban. Azonkívül egy kis pénz is csörgött biztatón a zsebében: elhatározta tehát, hogy amíg csak amúgy gyalogszerrel nekiindulna a kisvarjasi megyei útnak, egy kis szíverősítőt vásárol magának.

Varga Máttyás szívélyesen elköszönt a gyülekező vásárosokkal az egyik aradi kiskorcsmában, amíg csak el nem következett a hazafelé indulás órája. Lassan elindult a hóesés is ugyan, de ez cseppet sem zavarta az itálos gazdát: nem árt az a harminc és egynéhány kilométer Kisvarjasig, ha az embert a szesz fűti, amit okos ember az influenza-járvány ellen használ. . .

A megyei út mozdulatlanul nyulott előre

— Szent Isten! — Kifosztottak mindemből...!

Alig lehetett megnyugtanni a halálból visszaérkezett embert, aki lassan-lassan visszafelé forgatta emlékeztetőnek mutatóját. Amikor leült a kilométer-köre, „egy kicsikét pihenni”, akkor is ott érezte pénzét a lajbizsebben. Tehát az út mentén, gyenge téli fagyban, hótakaró alatt elaludt embert már előbb más emberek találták meg, akik kifosztották a mozdulatlan testet és aztán — továbbra is ott hagyták heverni az útszélen. A farkasok nem bántották, de az emberek megfosztották pénzétől.

A hideg-halálból megmenekült varjasi gazda ma már túl van minden veszélyen. Az éjjeli gyenge fagy foga ugyan súlyos nyomokat hagyott mind a két lábán, de attól még néhány évtizedig vígan élhet. De annyi bizonyos, hogy életében nem fogja elfelejteni rendkívüli kalandját, amelynek csaknem áldozatául esett. (—ab.)

FÁTH HARISNYA és keztjű BUDAPEST, IV., Ferenciek-tere 2

a sűrű hóesésben. És a nagy fehér csendben nem mozdult senmi sem. Észrevétlen elbágyadás vett erőt a kifáradt vándoron, aki leült egy kis pihenőre, az egyik kilométer-köre. Tarka városi képekkel elevenedett meg képzeletében a néma és néptelen behavazott út fehérsége... Akár a moziban — gondolta még elalvóban, — aztán a szesz legyőzte öntudatát és mint egy tuskó, olyan mereven fordult le a kilométerkőről. A magatehetetlen test még nyújtózott egy párat, aztán begurult az utmenti félméteres árok hó-vályujába. Varga Máttyást menthetetlenül karjaiba vette a fagyos halált-rejtő álom.

A hó pedig sűrű pelyhekben csak hullott, hullott, egyre szüntelenül, tovább. És vastag fehér takaróval takarta be az alvó ember testét, a végtelen fehérségű hómezők farkasvadító éhségű duvadjai elől.

Amit azonban még a kóbor farkasok is megkímélnek, nem maradhat megrabolatlanul az emberi elvadultság elől.

Szombaton hajnalban megkezdődött újra a vidéki szekeresgazdák karavánjának felvonulása Arad felé. Ugy reggel kilenc óra tájban akadt meg az egyik falubeli gazda szeme azon a furcsa halmon az út árkában, amely alól egy kéz, meg egy csizma kandikált elő. Varga Máttyás ahidta ott a fagyott emberek halálosan dermedt álmát.

Megdöböntő felfedezés

A szekérsor persze megállott és az emberek odasereglettek a furcsa lelet köré. Nézték, mozog-e, de nem mozdult már a jólélek. Öntudatra sem lehetett már rázni, éppen csak a karja mozgott még valahogy. A jóemberek a szerkeszterékbe rakták a furcsa terhet s behozták az aradmegyei közpórházba, ahol a szolgálatos orvos, Tiriác dr. vette azonnal ápolás alá. Jó másfél órán át dörzsölték fehér hóval Varga Máttyás testét, amelybe a melegített kámmor-injekciók is csak pisztákolva hozták vissza az élet első jeleit. De lassacskán csak magához tért és mozgatni kezdte tagjait. A fagyott emberbe visszavarázsolta az életet a modern orvostudomány.

— Hol vagyok...? — kérdezte nehezen mozduló szájával.

— Még az innesső világon, — nyugtatták meg a kórházi ápolók, akik alaposan beleizsázták Varga Máttyás életre-térítésébe. Aztán a rendőrség vette a vállat az alá az életbe visszatérő szerencsétlen embert. Ekkor a kisvarjasi gazda megdöböntő felfedezést tett. Amint a tárcája után kotorászott váratlanul felkiáltott:

Bünt követ el, ha elmulasztja

megtekinteni
hétfőn este

Bodenwieseréket

a Kulturpalotában

Jegyek: Sándornál

Április 15-én vonulnak be az ujoncok

A hadügyminiszter rendelete

Bucurestiből jelentik: A hadügyminiszter a tartós téli időre való tekintettel az ujoncok bevonulását valamennyi fegyvernemnél egy hónappal elhalasztotta. Eszerint a katonaköteleseknek nem március tizenötödikén, hanem április tizenötödikén kell jelentkezniük.

Briand temetése

Grandiózus méretű gyászszerartás — Tardieu miniszterelnök felünéstkeltő beszéde a koporsó fölött — 50 ezer ember a temetésen — A gyászmenet az Ismeretlen Katona siremléke előtt

Párisból jelentik: Grandiózus keretek között helyezték ideiglenes nyugalomra Franciaország elhunyt külügyminiszterét, Aristide Briand-t. Az elhunyt francia külügyminiszter temetési szerartása óriási érdeklődés megnyilatkozása mellett pontosan délelőtt 11 órakor kezdődött a külügyminiszterium óratermében, amelynek ravatalánál a kormány, a külföldi diplomáciai testületek, az egyház és a hadsereg, a kül- és belföldi sajtó vezető-képviselői valamennyien megjelentek. A ravatalnál az egyetlen szónok Tardieu André francia miniszterelnök volt, aki meglepetést keltő kijelentéseket tett Briand koporsója mellett.

A francia miniszterelnök Briand életművét idézte az előkelő hallgatóság emlékeztetőbe. Különösen azokhoz intézte bucsuztató-beszédek szavait, akik egész életműködése alatt — mondotta — nem értették meg az elhunyt kitűzött céljainak nagyszerű jelentőségét és így nem érthették meg Aristide Briand-t, aki minden tettével és gondolatával az emberiség békevágyának szolgálatában állott.

— Sajnos, — mondotta Tardieu — Franciaország nem értette meg több ízben Briand célkitűzéseit és különösen nem értette meg 1930. nyarán. Ki meri állítani, hogy Franciaország mindig megtalálta volna azt a helyes utat, amelyet a történelem számára kijelölt? Briand politikai hitvallása azonban minden körülmények között is az volt, hogy a biztonság kérdése — mindenek előtt!

A francia miniszterelnök szavainak éhangzása után a hatalmas temetési menet lassu kigyózással indult meg a Passy-i temető felé. A sirmál Mercier bíboros-hercegek bucsuztatta el keresetlen szavakkal Briand-t.

A temetésen mintegy ötvétezer főnyi ember vett részt. A menet élén a koszorúk alatt roskadozó kocsik haladtak, majd ezeket követte a hat fekete ló által vont gyászkocsi, amelyen az ércoporsó a francia tricolorral letakartan feküdt. A gyászkocsi után a kormány tagjai haladtak, majd őket követték a

diplomáciai testületek képviselői, az egyház és a katonai méltóságok. A menet a Place de la Concordeon keresztül az Arc de Triomphe ive alatt haladt át, majd egy percre megállott az Ismeretlen Katona örök lánggal ékesített siremléke előtt. Briand-t így bucsuztatta nemzete a békeért meghalt nemzeti hőstől.

A koporsót csupán ideiglenesen helyezték el a Passy-i temetőben, mivel a családnak az a szándéka, hogy Briand földi maradványait cocherellesi birtokán helyezze örök nyugalomra.

Tévedésből agyonlőtte kertészét

A gyilkos gazda a statáriális bíróság elé kerül

Kecskemétről jelentik: Soly-mossy László vacsihegypusztai 40 éves gazda péntekről szombatra virradó éjszaka arra ébredt, hogy valaki az udvaron a kuttyáját el akarja kötni. A felriadt gazda fegyver után szaladt, majd felszakítva az ablakot, többibben rákiáltott a sötétben mozgó alakra, hogy kicsoda és igazolja magát. Az ismeretlen a kiabálásra semmiképpen sem reagált, mire a gazda rája lőtt. Az ismeretlen hangos sikollyal összeesett. Soly-mossy kirohant az udvarra és elborzadva ismerte fel a vérében fetregő emberben saját feles kertészét, Boross József 27 éves gazdát, aki közismerien nagyot hall és így nem is vehette tudomásul figyelmeztetéseit.

Soly-mossy intézkedett, hogy a még életben lévő embert orvos vegye ápolás alá, majd azonnal jelentkezett a csendőrségen, ahol őrizetbe vették. Teite a statáriális bíróság elbírálása alá kerül, mivel löfegyvert használt ember ellen.

Reusz Miklós dr. azonnali szabadlábra helyezését rendelte el a temesvári Tábla

Beigazolást nyert, hogy nincs ellene más ügyből kifolyólag bünygi eljárás — A Tábla eltekintett a felajánlott kaució letételétől — Varodin szerepe a Flora-likörgyár ügyében

Reusz Miklós dr. és Pop Sándor dr. nyilatkoznak az Aradi Közlönynek

A temesvári tábla *Antonescu—Levontiu—Dimitriu*-tanácsa ma tárgyalta Reusz Miklós dr. szabadlábra helyezés iránti kérelmét. Pop Sándor dr. védő rámutatott védbeszédében arra, hogy Reusz Miklós dr. ellen *nincs bünyvadi eljárás folyamatban* az aradi törvényszéken, azonkívül olyan cselekményért ítélték el, amiért *nem volt ellene vád emelve*. A szabadlábra helyezés kérelmének alátámasztására *kaució letételét is felajánlotta* a táblának. A tanács döntésében *eltekintett a kaució letételének kikötésétől és csupán a két első indok alapján elrendelte Reusz Miklós dr. azonnali szabadlábra helyezését*. A táblai döntésről a tábla távirati-lag értesítette az aradi ügyészséget és egyben utasítást adott a szabadlábra helyezés fogantatására. A táblai döntés alapján Reusz Miklós dr. *ma délután elhagyta az aradi ügyészséget*.

A szesz törvény téves értelmezése

A tábla döntésével lezárult annak az ügynek egy fázisa, amelynek középpontjában Reusz Miklós dr., Adler László dr., Stoica Gyula és Konyalicska sófför állottak. 1931 március 13-án, tehát pontosan egy évvel ezelőtt megjelent az aradi „Flora” likörgyár iró-dájában egy *Varodin* nevű, magát miniszteri felügyelőnek mondó férfi, aki vizsgálatot vezetett be azzal az indokolással, hogy a Temesváron ugyanakkor folyamatban levő vizsgálat, melyet *Friedmann* szeszgyáros ellen folytattak le, azt a Flora likörgyárnál is szükségessé teszi. *Varodin* egyetlen adata, amit bizonyítéknak kívánt felhasználni, Konyalicska sófför vallomása volt, amit a rendőrség előtt mondott jegyzőkönyvbe és amely szerint a sófför egy temesvári autóval, amely *Friedmann* tulajdo-

volt tudomása arról, hogy a temesvári szesz-nagykereskedő hogyan és honnan vásárolta a szeszt.

Ennek dacára, a szesz törvény egyik szakaszának téves értelmezése és alkalmazásával a miniszterium az elmúlt év december 4-én a temesvári szeszgyár ügyével szolidárisan *harmadszorban felelőssé tette a Flora likörgyárat* is a temesvári gyárra kirótt bírság erejéig. A bírság két és fél millió lejt tett ki, annak kirovása ellen azonban a Flora-gyár felelősségét jelentett be és ezzel kapcsolatban hiteles nyugtákkal igazolta, hogy teljesen legális keretek között vásárolta a temesvári kereskedőtől a szeszt.

A pénzügyi vizsgálattal egyidejűleg indult meg a bünygi eljárás is az aradi vizsgálóbírószágon. Reusz Miklós dr. több ízben kapott idézést, azonban mindig csak mint tanu. 1931 november 12-én táviratot kapott Budapesten lakó testvérétől, hogy haladéktalanul utazzon fel családi ügyben. Reusz Miklós dr. elutazását bejelentette *Moldovan Sabin* dr. delegált vizsgálóbírónak, Budapesten dr. Reusz Miklóson *kiujultak régi betegségei* — régebbi vese-és gyomorbaja — úgy, hogy kénytelen volt magát huzamosabb orvosi kezelésnek alávetni.

Ezalatt Aradon befejezést nyert a bünygi vizsgálat és mivel Reusz dr. nem volt kihallgatható, a vizsgálóbíró elővezetési parancsot adott ki ellene. Később visszavonta rendelkezését, azonban *az ügyészség felelősségét jelentett be* a temesvári táblához, amely helyt adott az ügyészség felfolyamodásának.

A főtárgyalást az aradi törvényszék ez év február 23-ára tűzte ki és azon megjelent Reusz Miklós dr. is, aki saját elhatározásából jött vissza. Az ügyészség négy vádpontot álli-

Nagy Purim - estély

f. hó 19-én, szombaton este a Fehér Kereszt emeleti nagytermében. Ragyogó ötletek, elsőrangú zene.

linka volt. Erről állítólag tudomással bírt volna Reusz Miklós dr. is.

A negyedik pontja a vádnak *a regiszterek eltüntetésére volt*, amit a törvényszék *magánok-irathamisításnak minősített*. Ezt állítólag úgy követte el, hogy a gyárba behozott és onnan feldolgozva kivitt szesz árak mennyiségét feltüntetve regisztereket eltüntetett. *A főtárgyaláson ezeket a vádakat mind megdöntötték és a törvényszék olyan vád alapján hozott ítéletet, amelyet nem is emelt Reusz Miklós dr. ellen az ügyészség*. Ez a vád *a hamis tanúzás-ra való rábírás kísérletének vádjá volt*. A törvényszék, a tárgyalás folyamán, arra az álláspontra helyezkedett, hogy Reusz Miklós dr.-nak, mint az államtudományok doktorának, tudatában kellett volna lennie, hogy milyen hordereje van ezeknek a vádoknak. Ennek tudható be, hogy a kihágási ügyben, mint aminővé *az egész ügy összezugszorodott*, mégis öt hónapi elzárásra ítélte a törvényszék, bár az eredetileg ellene felhozott vádakat sem a vizsgálóbíró, sem az ügyész, a táblai vádtanács és a főügyész *nem találták bizonyítottaknak*.

A letartóztatás azért történt, mert a tárgyalás befejezése után a vádat képviselő fő-ügyész több értesítést mutatott be, amelyek aradi bankok állítottak ki, amelyek értelmében dr. Reusz Miklósnak aradi bankokban nincs betétje és ebből arra vételek következtenni, hogy a pénzt tehát külföldre küldte. A második ok pedig ugyancsak a vád képviselőjének azon bejelentése volt, hogy Reusz Miklós dr. ellen *még több bünyvadi eljárás is van folyamatban* az aradi törvényszéken. A törvényszék ezeknek alapján rendelte el a további fogvatartást, melyet most a temesvári Tábla megszüntetett.

Dr. Reusz Miklós nyilatkozata

Alkalmunk volt beszélni Reusz Miklós dr.-ral, aki a következőket mondotta:

— Elégtétellel állapítom meg, hogy *mirat-azon vádak alól, amelyeket ellenem emeltek*, az aradi törvényszék ítéletében *felmentett*.

Pop Sándor dr. ügyvéd, Reusz Miklós dr. védője, a következőkben nyilatkozott az Aradi Közlönynek:

— A temesvári tábla döntése várható volt, mert a tárgyaláson megdőltek mindazok az okok, amelyek alapján az aradi törvényszék elrendelte a további őrizetben tartást. Ráműtattam, hogy Reusz Miklós dr.-nak a takarékbetéteken kívül, úgy ingó, mint ingatlan vagyona van, mintegy tíz millió lejt értékben. Családjá és gyermekei vannak, akik itt élnek, tehát nem kell attól tartani, hogy a táblai főtárgyalás előtt külföldre távozik. Az aradi ügyészség által március 9-én kiállított bizonyítvánnyal igazoltam, hogy nincs ellene semmiféle bünygi eljárás folyamatban. Beigazoltam ezenkívül azt is, hogy az aradi bankokból nem történt meg a betétek átutalása külföldi pénzintézetekhez. A táblai tanács rendes tárgyalás keretében tárgyalta le az ügyet és a felhozott indokok alapján rendelte el Reusz Miklós dr. kaució nélküli szabadlábra helyezését.

Az aradvárosi mozgószínházak műsora

5, negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: BORNEOI MAHARADZSA. Németül beszélő, rendkívül tanulságos és látványos expedíciós film. Rose Hobart, Charles Bickford és Georg Renavent játszik a főszerepeket.

SELECT MOZGÓ: KARAMASOFF TESTVÉREK. Dosztojevski legrészesebb regényének egyikéből készült ez a németül beszélő, kiváló rendezésben készült izgalmas filmváltozat, melyben a főszerepeket Fritz Kortner és Anna Sten alakítják.

Matinéik fél 12 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: Bécsben szerettem egy kis lányt. Németül beszélő filmpoerett.

SELECT MOZGÓ: Csulbandra. Az első románul beszélő és éneklő film.

Az országos vásár tartama alatt vasárnap, hétfőn és kedden

összes vevőinknek, — tekintet nélkül a vásárolt összeg nagyságára — egy igen szép és használható **ajándékot** adunk, vásárfia képpen.

Ritka alkalom!

Ne mulassza el!

CRISTAL Üvegnagyáruház.

Hatóságilag engedélyezett végeladás

Strada METIANU 4. szám (Hunyadi-palota.)

mat képezte, több ízben kísért át szeszszállít-mányt Aradra a Flora likörgyárnak, amelynek Reusz Miklós dr. igazgatója volt. Az általa megállapított állítólagos kihágásról jegyző-könyvet vett fel és abban nyolc millió bírság kirovását javasolta a pénzügyminiszte-riumnak.

A jegyzőkönyvet tárgyalás alá vették a miniszterium illetékes osztályán, ahol megállapítást nyert, hogy *Varodinnak nem volt megbízatása*, hogy bírságojon és így irányban jegyzőkönyveket vegyen fel. Ezért a miniszterium úgy döntött, hogy *Taranu Victor* aradi pénzügyi vezérfelügyelőt delegálja a további vizsgálat lefolytatására. *Taranu* vezérfelügyelő megállapította, hogy *a Varodin-téle jegyző-könyvnek semmi alapja nincs*, csupán arról van szó, hogy az egyik temesvári szeszgyárban bizonyos rendellenességeket állapítottak meg, olyformán, hogy a gyár szeszt adott át egy ottani szesznagykereskedőnek, akitől az aradi Flora likörgyár is vásárolt. Megállapítást nyert azonban az is, hogy a Flora likörgyárnak nem

tott fel. Az első, *a hamis tanúzásra való fel-bujítás*, amit állítólag azáltal követett el, hogy Konyalicska sóffört arra vett rá, hogy a Flora likörgyár érdekében hamis tanuvallomást tegyen.

A második *a szeszszállítás vádjá*, amit a vád-

Mindenkinek vágya, álma: ezt a műsort látni máma.

irat szerint azáltal követett volna el, hogy a temesvári *Friedmann-szeszgyár* által gyártott adózatlan szeszt megvásárolta s feldolgozva, forgalomba hozta.

A harmadik vádpont *a közokirathamisítás vádjá* volt, amit a vád szerint oly módon követett el, hogy a temesvári szeszgyártól leszállított szeszszállítmányok bárcáin borpárlat volt feltüntetve, holott a szállítmány szilvapa-

Illüvösvölgyi Park-Szanatorium

Budapest, I., Hildegkuti-ut 78.

Egész évben nyitva.

Napi ellátás Pengő 8-tól.

Üdülőknek, rekonvalescenseknek, bel- és idegbetegeknek.

Híz kúra. Speciális kezelések.

**Borzalmas emlékü kalandok
után Aradon ért véget egy örmény
szerelmi regény****Erdekes esküvő az aradi anyakönyvi
hivatalban — Örmény politikai me-
nekültek házassága — Örmény kolónia él Aradon — Menekülés távol
Keletről — Ciprusz és Sztambul találkozása az aradi városházán**

Ritka érdekességü esküvő folyt le ma délben az aradvárosi anyakönyvi hivatalban, ahol Radu Cornél dr. interimár-bizottsági elnök adta áldását egy olyan emberpárra, kiknek bölcsőjét a távoli Törökország sycamor-fái alatt ringatták.

A vőlegény, Gerabet Emergianu 54 éves kereskedő, nemzetiségre nézve örmény, vallására nézve pedig gregoriánus, állampolgársága román és illetőségi bizonyítványa szerint aradi lakos. A törökországi Cézareában született, hogy Aradon váltsa ki iparendélyét, amelynek alapján egzisztenciát teremtett magának Románia területén.

Egybekapcsolódik két menekült sorsa

A menyasszony ugyancsak tipikus örmény szépség. Nagy, fekete, mandulametszésű szeméi, sötét haja, kreolos teintje az első pillantásra kétségtelenné teszi, hogy Angela Hudaverdi bölcsője felett sem aradi dajka dudolt altató-nótát. Hudaverdi kisasszony bölcsője Konstantinápolyban ringott és gyermekkorában az Aranyszarv tengerpartján játszadozott a dagály által partrasodort csigákkal... A sors utjai azonban kiszámíthatatlanok és a közös örmény sors Aradon sodorta össze a két honfitársat. Emergianu Gerabetet és Hudaverdi Angelát, hogy egymásnak az egytornyú épület lelegegánsabb hivatalszobájában fogadhasanak örök hűséget.

**»A felet molesztálják
a tisztviselőket, kérünk
hatmillió lejt«****Az aradi pénzügyigazgatóság eredeti szövegű
táviratot küldött Bucarestbe**

Az aradi pénzügyigazgatóság, mint az Aradi Közlöny megírta, tegnap kapott egymillió lejt szóval kiutalást, amelyből a csendőrséget és a tanítók egy részét fizették ki. Mivel eredetileg hétmillió lejt tett ki az az összeg, amelyre a pénzügyigazgatóságnak eredetileg szüksége volt, a hátralékos hatmillióért ma újabb táviratot küldöttek a minisztériumnak és kérték a kért összeg sürgős kiutalását. Bár a minisztérium most leérkezett rendelkezéssel megtiltotta, hogy az egyes pénzügyigazgatóságok táviratilag sürgezzék meg a kiutalásokat.

A rendelet ellenére az aradi pénzügyigazgatóság táviratot küldött a minisztériumnak, amelynek a következő volt a szövege:

„Fizetésekért és nyugdíjakért felek molesztálják a tisztviselőket, kérjük a szükséges hatmillió lejt kiutalását.”

A szolgálat zavartalan ellátása valószínűleg fontos a minisztériumnak és mivel a pénzügyigazgatóság tisztviselői naponként ki vannak téve a nyugdíjasok ostromának, a „molesztálások” elkerülése céljából minden remény meg van arra, hogy a kiutalás hamarosan le fog érkezni. Ha csak a minisztérium vissza nem táviratozik, hogy a pénzügyigazgatóság ne „molesztálja” ilyen kérésekkel.

Az új házaspárt tényleg az eleven történelem ellenállhatatlan sodrása vetette partra. Aradon. Még Kemal gházi mai uralmának kialakulása idején történt, hogy az újjáéledő „beteg ember”, Törökország fiatal nacionalistái első nemzeti fellobbanásuknak hevében irtóhadjáratot hirdettek minden idegen faj ellen az ország területén. Kizittek a perzsákat, a görögöket és borzalmas emlékü megszárlásokkal rendeztek az egyes törökországi városok örmény-negyedeiben is. A görög, perzsa, örmény és tatár nemzetiségű lakosság minden értékes vagyonának hátrahagyásával pánikszzerűleg menekült az 1918—1919. években a lángban álló Törökország határai közül és míg a perzsák Perzsia felé tartottak, a görögök — Nagy Sándor késői utódai — az anyaország felé menekültek, az országtalan örmény menekültek az európai kontinens délkeleti részeit özönlötték el. Így került számos örmény törökországi politikai menekült Románia területére is, ahol a Nansen-akció menlevelei biztosították számukra életbiztonságot és működési lehetőséget.

A ma lezajlott esküvő főszereplői — ma már boldog pár — ezen az uton jutottak el Aradig, természetesen külön-külön járva meg a nemzetiségi tragédia kálváriás, hosszú útját. Az előbb megtelepedett Gerabet Emergianu még idejében kérvényezni tudta az állampolgárságot is, amelyet kereskedelmi összeköttetései révén sikerült megszereznie. Az élelmes kereskedő még a konjunktúra idején felismerte Aradmegye és általában az ország nyugati határszélének nagy gazdasági jelentőségét az élőállat-kivitel szempontjából és szorgalma révén csakhamar boldogulni is kezdett. A huszonnyolc éves Angela Hudaverdi az aradi cukorgyárban nyert elhelyezkedést, ahová honfitársai ajánlották be.

**Az aradi kis örmény kolónia
nagy napja**

Kevésen tudják talán má még Aradon, hogy az örmény politikai menekülteknek egy egész kis kolóniája él a város falai között. Ennek a kolóniának tagja az aradi cukorgyár igazgató-tulajdonosa is. A menekült örmények társadalmi összefüvetélein találkozott össze a ciprusi születésű vőlegény a sztambuli származású menyasszonyával és az aradi örmény kolónia szeretetteljesen egyengette az egymást kereső szívek boldogságának beteljesedését. A mai hivatalos aktus nagy happy-endjét jelenti tehát annak a regénynek, ami a távoli Kelet napégette egzotikus világából indult el, hogy egy világtörténelmi jelentőségű krízis lángjai és vértengeréből szerencsésen kimenekülve Aradon érkeztek el a boldog befejezéshez. Az Emergianu-házaspár esküvőjén Aligurium Mihály cukorgyári tisztviselő, az aradi örmény kolónia egy másik közismert tagja és Maur János tisztviselő szerepeltek tanuként. Angela Hudaverdi török állampolgárnő pedig mint Emergianuné, már román állampolgárnőként fogadta Radu dr. városi interimár-bizottsági elnök szerencsekívánatait... (—ab.)

**Pesten legyen
az első utja***Kozma*

LAJOS

a kalapos

Nyakkendő, inge, pijamája
Finom, díszítve, divatos

Budapest, Vil, Károly Király-ut 3. szám

a sarkon.

Alapítva: 1860.

6 pengő vásárlásnál ingyen kap sa-
ját magáról egy fényképet**Halálos áldozata van
az aradi influenzajárványnak****Eddig husz iskolát zárt be az orvosi hivatal
Akinek tíz fia közül egy maradt meg és azt is
evitte a háboru**

Az Aradon dühöngő influenza-járványra vonatkozólag súlyosbítólag hatott a pénteken beállott csendes hóesés, mert kedvező feltételeket teremtett az influenza-fertőzések további terjedésére. Szombat reggelig Aradváros főorvosi hivatala husz aradi tanintézetet záratott be a nagyszámú megbetegedések miatt, a mai napon pedig újabb négy tanintézetet zártak be az igazgatóságok hivatalos jelentésének vétele után. A kényszer-szünet újabb tanintézetei: az Erdélyi-uti 7. számú városi óvoda, az Illés-uccal 22. számú állami elemi iskola, a Béla-téri 7. számú városi elemi iskola és az Erzsébet-uccai 17. számú városi elemi iskola. Az új iskolabezárásokkal a tanítást beszüntetett aradi tanintézetek száma huszonnégyre emelkedett.

Az influenza-járványnak különben egy újabb halálos áldozata van. Ma reggel jelentette a város anyakönyvi hivatalának a kerületi orvosi hivatal, hogy influenza-megbetegedés következtében 79 éves korában elhunyt Matuschek András nyugdíjas tisztviselő, Aradváros társadalmának egyik közismert alakja. Az elhunyt Matuscheknek tíz fia volt, akiket azonban sorra elragadott a halál. A világháború kitörése alkalmával fiai közül csupán csak egy volt életben, egy szépen fejlett, eleven eszű fiú, akit a hadbárvó parancs szólított el oldala mellől. Egyszer aztán a Választó-uccal 102. szán alatti házba megérkezett a hadtestparancsnokság hivatalos értesítése: az utolsó Matuschek-fiu elünt az orosz fronton. Ez a sorstragédia mélabussá tette az öreg embert, akit gyakran láttak még a legutóbbi napokban is a szomszédok, lassu léptekkel fel és alá sétálni a háza előtt. Az öregur egy-egy hosszú kutató pillantást vetett a Választó-ucca járókelőire, aztán tovább folytatta hallgatag sétáját. Az utolsó fiát várta vissza a hetvenkilenc éves Matuschek bácsi az orosz fogságból, talán a legutolsó lehelletéig.

Ha

BUDAPESTRE

jön,

divatos, jó és olcsó
cipőket**Balázsnál** vegye

Erzsébet-körut 38.

GERONIE női divatterme

Budapest, IV., Harisbazar 6. szám.

Allandó modellkiállítás a Tenyészállatvásár tartama alatt.

Emlékek és történetek Briandról, a nagy franciáról

A megszokott életrajzokon és méltatásokon kívül sokat fognak még írni Briandról, a világpolitikának nemcsak egyik legbefolyásosabb, hanem legeredetibb egyéniségéről, a nagy franciáról, ahogy már évtizedek óta nevezik. Briand egész lelkületét kitünően megvilágítja az az epizód, amit Sforza gróf volt olasz miniszterelnök és külügyminiszter jegyzett fel róla. Sforza gróf panaszkodott egyszer Briandnak, hogy a francia hatóságok kíméletlenül bánnak azokkal az olaszokkal, akik a régi Gascogne tartományban telepedtek meg.

— Persze, persze, — helyeselte Briand, — de hát a mi tisztviselőink mindig olyan aggályoskodók... Akárcsak Jeanne d'Arc. Miért is pazarolt a szent szűz annyi energiát az angolok kiűzésére? Néhány nemzedék alatt minden angolt felszivtunk volna s micsoda kitünő faj lenne most a francia!

Briand legnagyobb cselekedete a világháború alatt a szaloniki front Kierőszakolása volt. Emil Ludwig, a német történetíró azt állítja, hogy ez volt az egyetlen eset, amikor államférfiúi elgondolás érvényesült a stratégiában. A szaloniki expedíció sorsa a híres calaisi konferencián dőlt el. Már előzően elvi megállapodás jött létre, hogy Anglia négy, Franciaország pedig három hadosztályt fog kihajózni Görögországban. Annál nagyobb volt a meglepetés, amikor az értekezlet megnyitásakor Asquith szólásra emelkedett és szokatlan ünnepléssel jelentette ki a következőket:

— Brit Őfelsége kormánya elhatározta, hogy sem öt, sem négy hadosztályt nem küld Szalonikiba, sőt egyáltalán nem küld egyetlen katonát sem!

Most következett azután a még nagyobb meglepetés, Briand állt fel és mosolyogva mondotta:

— Rendben van. Ne is beszéljünk a dologról. Van még más teendőnk?

Asquith, aki azt hitte, hogy bombát robbantott, méltatlankodva kiáltott fel:

— Micsoda? Önnek nincs semmi megjegyzése?

— Semmi.

— De hiszen a francia divíziók már utban vannak?

— Eltalálta.

— És partra fognak szállni?

— Ugy van.

— De hiszen a tengerbe fogják őket szorítani.

— Lehetséges.

Ezt már nem bírta idegekkel az angol miniszterelnök. Felugrott székéről és szinte ráordította Briandra:

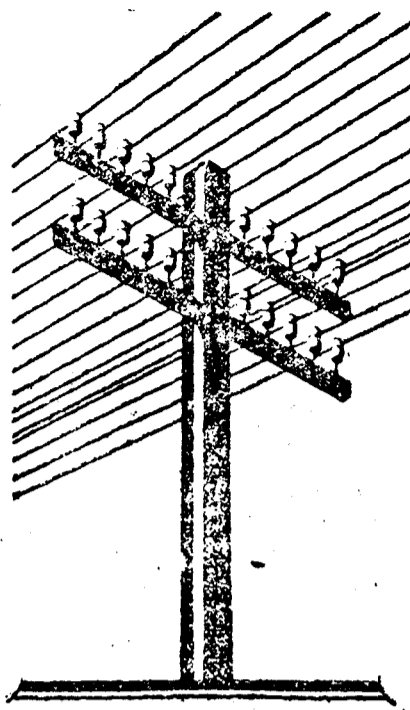
— Hallja! Az angol követ most jelenti Athénből, hogy ha az önök csapatai lemondanak ott a háborús akcióról, akkor a görög kormány bántódás nélkül visszaengedi őket Franciaországba. Nem lesz semmi topedózás, semmi...

— Épen ezért fognak partra szállni! Brit Őfelsége kormánya is megértheti: Ha a központi hatalmak ilyen nyilatkozatot juttatnak el hozzánk a görög kormány útján, akkor ez azt bizonyítja, hogy nagyon veszedelmesnek találják egy szövetséges front létesítését Szalonikiban.

Asquith elkomolyodott, majd engedelmét kért, hogy Londonba telefonáljon. Félóra múlva visszatért: — Rendben van, — mondotta — Anglia nem négy hanem öt hadosztályt küld Szalonikiba...

Briand azért legbüszkébb volt arra a napra, amikor Stresemann német külügyminiszterrel sikerült megszökönie a figyelő szemek elől Locarnóban s a bizalmas együttlétekből megszületett az az egyezmény, amely sok tekintetben revízióját jelentette a versaillesi békeszerződésnek. Briand ugyanis sohasem titkolta, hogy nem helyesli a versaillesi diktátumot. Többször odadörmögte Clémenceauxnak:

— Tudja Isten, de én nem szenvedhetem a maga békéjét! Hasonlít magára. Füle mögött van a kalapja, vastag bot a kezében s ezzel csapkod állandóan a levegőben. Akárcsak maga, olyan ez a béke, kedves barátom.

EGY ÚJ ÉS FONTOS KÖNNYÍTÉS

A TELEFONELŐFIZETŐK SZÁMÁRA

A Societatea Anonimă Română de Telef. a telefon előfizetési díjnak

HAVI RÉSZLETEKBEN

való fizetését is elfogadja

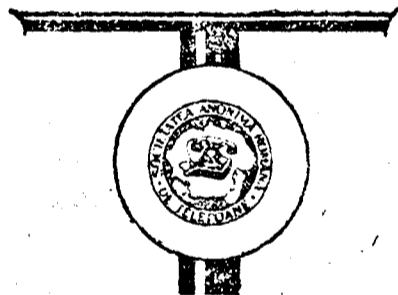

Fixessen elő a telefonra!

Különösen FONTOS azoknak, akiknek telefonját kikapcsolták

!

Ha az Ön telefonját a fizetés elhanyagolása miatt kikapcsolták, úgy a S. A. R. de T. hajlandó azt újra visszakapcsolni minden külön díj fizetése nélkül, ha tartozását kiegyenlíti.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

Hamis mérleg használatáért eljárás indult egy aradmegyei uradalom ellen

A törvényszéki tárgyaláson kihallgatott vádlottak tagadták, mintha tudomásukkal történt volna a mérleg használata — Március 18-án hirdeti ki az ítéletet a törvényszék

Az elmúlt év nyarán az ötvenes gróf Zselensky-uradalom egyik alkalmazottja, Korodi Pál egy kocsi dínyét hozott be Aradra, a piacra. Korodi tizedesmérleget is hozott magával és azon mérte le az eladásra kerülő dínyeket. Árusítás közben megjelent egy vévő, aki a dínyet lemérése után kijelentette, hogy a mérleget elkobozza, mivel az nincs hitelesítve. Korodit a mérleggel együtt a mértékhiitelesítő hivatal, Strada Gojdu (Szent István-ucca) hivatalához állította elő, ahol jegyzőkönyvet vettek fel a kihágásról, amit Korodi a nem hitelesített mérleg használatával követett el.

A mértékhiitelesítő hivatal a jegyzőkönyv alapján feljelentést tett a gróf Zselensky-uradalom ellen és ebben az ügyben ma tartotta meg a főtárgyalást az aradi törvényszék. A tárgyaláson megjelent az uradalom nevében

Hager Gottfried uradalmi igazgató, valamint Korodi Pál, aki az eladást végezte. Beidézték azonkívül azokat az ötvenes földműveseket is, akik felesben művelték meg az uradalom dínyföldjeit és akiknek termését hozta be Aradra eladni Korodi Pál.

A törvényszék kihallgatta a tanukat, valamint a vádlottakat, akik közül egy az uradalom igazgatója, mint a dínyföldiek felesben dolgozó munkásai kijelentették, hogy semmit sem tudtak arról, miszerint Korodi mérleggel jött be Aradra. Korodi viszont kijelentette, hogy a teljes felelősség őt terheli és az uradalom nem vonható felelősségre, amiért ő hitelesítetlen mérleget használt. A törvényszék a csalás és hamis mérleg használata miatt indított perben az ítélet kihirdetését március 18-án tüzte ki.

H I R E K

Több aradi orvos adóját leszállították

Csak egy esetben történt adóemelés

Az aradi pénzügyigazgatásnál működő második speciális adókiadó-bizottság befejezte az aradi és aradmegyei ügyvédek adójának megállapítását és a mai nap folyamán sorra kerültek az aradi orvosok. A bizottságban, mint az orvosi kar bizalmi kiküldöttje, Vicas Gyula dr. vett részt. Az első napon 26 orvost idéztek be a tárgyalásra, akik a következők voltak:

Borsos Béla, Pescariu János, Moldovan János, Löwinger Miksa, Löw Mihály, Kruscz József, Mager Aurel, Polónyi Jenő, Szedlák Ödön, Călineanu Ervin, Singer József, Kállal Károly, Roth Marcell, Tisch Mór, Stauber Andor, Török Rezső, Luszt Ferenc, Moga Cornelia, Schmidt János, Pécsi Zoltán, Biksz Mór, Dragan A., Szelle Károly, Vicas Gyula, Goldschmidt Sándor, Moldovan György.

Az orvosok adójának kivételével kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, mintha az adókiadó-bizottság a valóságnak meg nem felelő adóalap figyelembe vételével vette volna ki az orvosok adóját. Alkalmunk volt erre vonatkozólag beszélgetést folytatni az adókiadó-bizottság egyik tagjával, aki kijelentette, hogy általában az elmúlt évi adót vették alapul az idei adó megállapításánál. Történt egy esetben emelés, azonban az csak az illető orvos hibájának tudható be, aki nem igazolta, hogy lakásának két szobáját kiadta és így a bizottság a ténylegesen bérelt négyszobás lakást volt kénytelen tekintetbe venni. Több orvosnál leszállították az adó összegét, akik kimutathatólag a minimálisra csökkent jövedelemmel bírtak.

A holnapi nap folyamán 28 aradi orvos adója kerül tárgyalás alá.

— **IDŐPROGNÓZIS.** További éjjeli fagy és fokozott nappali lehülés valószínű.

— **Andréka Károly,** ideiglenes budapesti főkapitány átvette hivatalát. Budapestről jelentik: Bezegh-Huszágh Miklós budapesti főkapitányt — mint ismeretes — feletlen hatósága, Kereszties-Fischer belügyminiszter felmentette állásától. A felmentéssel kapcsolatban illetékes helyen kijelentették, hogy az, hogy egy olyan állami főnagyonárius, mint a főkapitány, legutóbb a testületi szellem meglazulására következtető nyilatkozatot tett arról a szervezetről, amelynek élén állott és amelynek hű kötelesség teljesítéséről, önfeláldozásáról és ép szelleméről éppen neki, mint főkapitánynak, annyiszor volt alkalma meggyőződnie, nemcsak szokatlan, hanem teljességgel indokolatlan is. A főkapitányság ideiglenes vezetésével Andréka Károly ideiglenes főkapitányt bízták meg, aki ma már át is vette hivatalát.

Báról megjelent vagy hirdetett könyvet SANDOR FERENC-nél keressén.

— **Gágern János báró ügyének fejleményei.** Budapestről jelentik: Mai lapszámunkban megemlékeztünk arról a feljelentésről, amelyet egy 350.000 pengős váltótartozás miatt gróf Károlyi István főti földbirtokos tett az erdélyi származású, fiatal Gágern János báró ellen. Gágern báró kihallgatása során kiderült, hogy az említett összeget Kohn József és Alden Alfréd bécsi pénzügyőröktől vette fel, akik a fiatal magyar mágánásoknak minden összeggel rendelkezésre állanak, ha a váltón megfelelő aláírás szerepel. Báró Gágern váltóit Károlyi István gróf zsírálta és kihallgatása alkalmával Gágern báró megemlékezett azt is, hogy Károlyi István gróf minden egyes váltóleszámtól tudott és tudta azt is, hogy a híres bécsi Kohn Józseftől és Alden Alfrédétől szerzi a pénzt. A rendőrség egyébként arra a megállapításra jutott, hogy a váltók leszámítása körül bűnügy nem forog fenn és így nincs ok arra, hogy az ügyet áttegyék az ügyészséghez. A rendőrség most csupán a váltók leszámításának hátterét akarja megállapítani, még pedig az összességesség, valamint a fizetett kamatok szempontjából.

Folyik a féktelen agitáció Németországban

Nagy tömegek az uccákon — Hétszáz letartóztatás Berlinben — A szovjet beszüntette munkáját Hindenburg ellen — Hitlerék álhírekkel dolgoznak

Berlinből jelentik: A német birodalmi elnökválasztási harc propagandája a mai napon elérte a tetőpontját. Két nap óta egyre fokozódó tempóban folyik az egyes választási bizottságok féktelen agitációja. Egész uccasorok vannak Berlinben, amelynek házfalai ki sem látszanak a rájuk ragasztott propaganda-plakátok alól. Nagyszámu tömegek vonulnak fel a város főbb utvonalaín, különféle plakátokat hordozva magukkal. A repülőgépeknek egész raja kering a város felett, a különböző elnökjelöltek neveit írva fel füstirással az égre. Az egyes pártok természetesen attól sem riadnak vissza, hogy az ellenpártok plakátjait a falakról letépjék. Emiatt és ezekhez hasonló kihágások miatt a berlini rendőrség ma délig 700 embert helyezett őrizetbe.

Feltűnést kelt a német belpolitikai körökben,

— **Halálozások.** Weisz Zsigmond 82 éves korában meghalt. A halál oka aggkori végelgyengülés volt. Weisz Bódog, az aradi Neuman-gyár egyik igazgatója, valamint Vajda Bertalan az elhunytban édesapjukat gyászolják. Weisz Zsigmond halála barátai és ismerősei körében is nagy részvétet keltett.

Mattushek András nyug. postaaltiszt folyó hó 12-én elhunyt. Temetése folyó hó 14-én, délután fél háromkor lesz a Calea Saguna 102. számú házból.

Arcbőre ápolására csak a Kárpáti Benzoe készítményeket használja! a szél által kifúj, zsíros és érdes arcbőrt bársenyos hamvasztószí a **KÁRPÁTI BENZOE CREME** szepők, májfoltok és pattanások ellen biztos hatású a **KÁRPÁTI BENZOE POMADA** ezek mellett használja a tuizsírozott itűnő gyógyhatású **KÁRPÁTI BENZOE SZAPPANT,** Minden drogériában és parfümeriában kapható

— **Kettéhasadt a feje a kiskőrösi Petőfi-szobornak.** Kiskőrösről jelentik: Petőfi Sándor kiskőrösi szobrát, amelyet elsőnek állítottak fel Magyarországon 1861-ben, kikezdte az idő vasioga. A szobor feje ma kettéhasadt és levált a törzsről. Kiskőrös vezetősége intézkedett, hogy a szobrot a legsürgősebben helyreállítsák.

Érthető...

— **A nevemet szeretném megváltoztatni.**

— **Hogyan hívják?**

— **Brenz-neki!**

— **De hiszen ez nem csunya név.**

— **Na hallia? Bécsben élek és valahányszor a telefonon jelentkezem: „Hier Brenz”, — mindig azt válaszolják: — akkor hívja a tűzoltókat!**

— **Meggyilkolt bécsi papirgyári igazgató.** Bécsből jelentik: Nagy feltűnést keltő gyilkosság történt ma az osztrák fővárosban. Engel Viktor csendőrujanc agyonlőtte Dvorsák Ferenc papirgyári igazgatót. A szenzációs gyilkosság hátterében féltékenységi dráma húzódik meg. A csendőrujanc állítólag udvarolt a papirgyári igazgató feleségének és ma, amikor Dvorsák hazatért felesége hálószobájába, aki különben betegesen fekszik, ott találta a csendőrujancot. Kihívta az ebédlőbe, ahol szóváltás közben lőtte agyon Engel Viktor a papirgyári igazgatót.

Menyasszonyi kelengyék

finom kivitel, feltűnő olcsó árak

Ruttkay & Botye

fehérmű üzletben

— **Előadás a Kazinczy-uccai Iskolában.** Ma délután öt órai kezdettel a Német Kultúregylet rendezésében Lindner József tanár „Érdekesek a statisztikából” címmel előadást tart a volt Kazinczy-uccai iskolában.

hogy a szovjetagitáció váratlanul beszüntette munkáját Hindenburg jelöltsége ellen. Gazdasági körökben ezt a körülményt azzal magyarázzák, hogy a szovjet nem akarja veszélyeztetni eddigi üzleti eredményeinek gyümölcseit.

A Hindenburg-propagandabizottság munkája sem marad el a többi jelöltek propagandája mögött. A bizottság számos szabadmozit állított fel Berlin piacsterőin, amelyekben hatások filmjelene- teket vetítenek le. Hír szerint a Hindenburg-propaganda magát a Graf Zeppelint is kibérelte hogy annál inkább fokozza a propaganda hatás-területét az egyes német városok felett.

Hitlerék viszont az álhírterjesztés sikeresnek látszó módszerét fokozzák. A nemzeti-szocialisták nem riadnak vissza attól sem, hogy Hindenburg hirtelen bekövetkezett halálhírét keltsék.

— **Kálmán Imre új operettjének bécsi sikere.** Bécs színházi világában óriási szenzációt váltott ki Kálmán Imre legújabb operettje, a „Der Teufelsreiter”, melynek premierje a „Theater an der Wien” pazar rendezésében ünnepi estélyt jelentett a bécsi társaság számára. A bécsi lapok hasábos recenzióban adnak magasztaló kritikát a híres magyar zeneszerző legragyonzóbb alkotásáról. A lapok azt írják, hogy Kálmán eddigi melódiáit, amelyeknek mindegyike a modern operettirodalom egyik gyöngyszeme, a „Der Teufelsreiter” muzsikája messze túlszárnyalta. Sándor gróf bravuros lovasmutatványai a Metternich-éra rafinériával átítatott udvari intrikái, amelyek Sándor gróf kitűnő diplomata képességein hajótörést szenvednek, képezik a művészi inszenzált millió sikerét. Lil Dagover a cárné szerepében, Marischka Sándor gróf alakításában tökéletes művészi produkcióival emelték az operettnek amugy is biztosított diadalát.

Makacs székrekedést, emésztési zavarokat

azonnal megszünteti a SZOLVO-pírula, mely a legkellelősebb, legideálisabb hashajtó, vértisztító és enyhítő. Az anyagcsere rendkívüli módon elősegíti így a korai véredény- elmoszódástól és korai öregedéstől megóvó **Földes gyógyszerár, Arad.**

— **Vakmerő lopás Aradon.** Vakmerő lopás történt ma este 6 óra tájban Aradon, a Tököli-tér 1 számú házbán, ahol Stengl József magánzó lakásából egy óvatlan pillanatban az előszobában lévő fogasról lelopták Stengl József rövid télikabátját és szörmesapkáját. A lopásról jelentést tettek a központi rendőrségen, amely bevezette a nyomozást.

— **Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgögésnél, szédülésnél, homloklfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat.** — Közközhízi jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vezet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Merénylet készült egy berlini bank-igazgató ellen.** Berlinből jelentik: A berlini rendőrség ugyszólván az utolsó pillanatban hiusított meg egy gyilkos merényletet, amely az egyik nagy berlini pénzintézet vezérigazgatója ellen irányult. A rendőrfőnökség egyelőre titkolja a kiszemelt áldozat nevét, de a Vossische Zeitung úgy tudja, hogy Strauss-ról, a Deutsche Bank und Diskontogesellschaft vezérigazgatójáról van szó. A merénylő egy munkanélküli, aki a jelek szerint elmebeteg. A munkanélkülit, aki egyre-másra küldte a fenyegető leveleket a vezérigazgatónak, agyonlövésrel fenyegette meg Strausst. A munkanélkülit letartóztaták.

**Dr. PAJOR Szanatórium Budapest, VIII., Vas-
uca 17.**
Ápolási díjait a gazdasági viszonyoknak megfelelően tetemesen leszállította, napi ápolási díj már 7.- pengőtől.

**Betiltott aradi műkedvelő
előadások**

A passio-játék megtartását engedélyezte a minisztérium

Annak a miniszteri rendeletnek a következtében, amely a műsoros és műkedvelői előadások megtartásáról intézkedik, nap-nap után tiltja be az aradi rendőrség a műsoros előadásokat. A rendelet értelmében tudvalevőleg a műsoros előadások iránt a kérvényeket a kolozsvári művészeti inspektorátushoz kell benyújtani, amely viszont azokat Bucurestibe, a kultuszminisztériumba továbbítja. A különböző egyesületek, valamint azok, akik előadásokat kívántak rendezni, azonban vagy egyáltalán nem küldték be kérvényüket Kolozsvárra, vagy pedig későn juttatták el azt a művészeti inspektorátushoz, úgy hogy az aradi rendőrség kénytelen volt az előadások megtartását betiltani.

Az aradi és aradmegyei román munkások szövetsége ma este egy műsorral egybekötött mulatságot akart rendezni. A mulatságot azonban nem tarthatták meg, mivel nem rendelkeztek a szükséges miniszteri engedéllyel, amely ugyan mulatságokhoz nem szükséges, de viszont műsoros előadáshoz megkívánatik.

Itt említjük meg azt is, hogy az aradi római katolikus egyházközség — mint ismeretes — e hó 19-én, 20-án és 21-én Passio-játékot akar rendezni. Az egyházközség a játékok megtartásának ügyében kérvényt küldött a kolozsvári művészeti inspektorátushoz, amely viszont azt Bucurestibe továbbította. Az aradi rendőrségre ma érkezett meg a minisztérium válasza, amelyben engedélyezi az aradi Passio-játékok megtartását.

— **Ei nem számok pénz.** Szász József aradi tollkereskedő ma fejelentést tett az aradi rendőrségre Junger József ellen, akinek tízezer lejt adott át, azzal a céllal, hogy részére tollat vásároljon. Junger József azóta nem jelentkezett Szász üzletében és sem a tollat nem küldte el, sem a pénzt nem szolgáltatva vissza. Ugyancsak hasonló értelmű fejelentést tett Szász József River Rudolf ellen is, akinek kétezer lejt adott át tollbevásárlás céljából és aki a megbízást nem teljesítette, sőt a pénzzel sem jelentkezett. Az ügyben Margescu komiszár bevezette a nyomozást.

OCSÓ LLOYD
Középtengeri utazások
13.600.— lejtől

— **Aradi rendőri hírek.** Az aradi rendőrségre ma előállították Morar János kisvarjasi lakost, aki egy aradi piaci árus lakásáról nyolcvan kilogramm vajot lopott és a több ezer lejt reprezentáló árut nagynénjénél, özv. Ösz Istvánnénál helyezte el. A rendőrség Morar János ellen megindította az eljárást. — Ugyancsak lopás miatt állították elő ma az aradi rendőrségre Comlosan György mikalakai lakost. Comlosan György behatolt Tanase Sándor aradi lakos házába, ahonnan négyezeröttszáz lejt értékben, különböző ruháneműket lopott el és ezenkívül három ezer lejt készpénzt magával vitt. Comlosan Györgyöt átkísérték az ügyességre, ahol Tiplea Sándor vizsgálóbíró kihallgatta, majd pedig kihirdette előtte az előzetes letartóztatási végzést. — Az aradi rendőrségre ma lopás miatt előállították Répás János kisjenői lakost is, aki a piacon Scherer János pécskai gazda szekereiről egy több ezer lejt értékű bundát akart elloponi.

KÖRÖSLADÁNYI
szorgosztor, Erdélyi turnéjáról visszatért, tehát ha el-
űnt hozzátartozójáról, vagy jóvőéről biztosat akar
tudni, keresse fel Ujmikolaján 5-ik uca 8. szám
alatt, ahol egy jó médiummal rendelkezésre áll minden-
nap 3—8 óráig. Városházától közvetlen autóbusszjárattal

— Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. aradi fiókja ezúton értesíti t. betéteseit, hogy 1932. március 15-ével folyószámla- és takarékbetétek után (ugy lej), mint deviza betétek) térített kamatlábat 1 százalék, azaz egy százalékkal leszállítja.

— Az Erdélyi Kárpát Egyesület aradi „Czárán Gyula” osztályának vezetősége ezúton is értesíti tagjait, hogy az új tagsági könyvecskék a központtól megjöttek és azok az Iparos Otthonban lévő egyesületi helyiségében minden szerdán este 7—8 óráig átvehetik. Ezen tagsági igazolást szolgáló könyvecskék kiváltása annál is inkább szükséges, miután a CFR igazgatóságának rendelkezése értelmében, a turista egyesületek is 50 százalékos utazási kedvezményben részesülnek és így az igazolványok felmutatása fog jogosítani a kedvezményes utazásra.

Aliadóan derűs, mulattató
Notikároly
Kisasszony valutája
(Dollárpapa)
CORSO-MOZGOBAN.

— **Meghívás!** Az „Aradi Polgári Jótékony Egyesület” tagjait van szerencsém az 1932. évi március hó 20-án délelőtt 10 órakor, az Iparos Otthon emeleti termében (Strada Bratianu 18.), tartandó rendkívüli közgyűlésre ezúton is meghívni. A rendkívüli közgyűlés tárgya: Az egyesület alapszabályának módosítása. Arad, 1932. évi március hó 12. Tisztelettel dr. Anghel s. k. elnök.

Az opera

nézőterének második sorában ül Grűnné az urával. Folyton locsognak, hol a másnapi ebédéről beszél az asszony, hol meg a vásárolt dohos tűzifáról suttog fennhangon a férfi. Az első sorban ülő Weisz végül izgatottan hátraszól:

— **Bocsássanak meg, de egy hangot sem lehet érteni!**
(Grűn dühösen): — **Mi köze hozzá, hogy a feleségemmel miről beszélnek?**

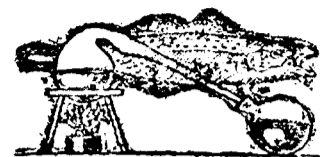
— Az „Aradi Polgári Jótékony Egyesület” temetkezési csoportja értesíti tagjait, hogy az első csoportban 516., a másodikban 542.-ig esedékes a fizetés.

— Craciun Mária kisasszony ezúton hívja meg Arad műbarát közönségét iparművészeti kiállítására, ahol abszolút művészi értékű szönyegek és román motívumú kézimunkák tekinthetők meg. A Kulturpalotában rendezett kiállítás e hó 16-ig van nyitva. Naponta újdonságok.

LLOYD-
társasutazások

— Az Aradi „Hellas” sportegylet közgyűlése. Március 19-én este a Központban tartja társasvacsorával egybekötött közgyűlését a Hellas SC, melyet reggelig tartó táncestély követ. Vendégeket szívesen látunk. Teríték, mely nem kötelező, 50 lej. Előjegyezhető a Dacia-étteremben. Elsőrangú jazz- és cigányzene fogja szórakoztatni a Hellas-báli közönséget.

— **Sulyos betegek megmentője a „Sloan's Liniment”.** Kibirhatatlan ízületi gyulladások, zúzódások, kificamodások fájdalmait azonnal megszűnnek, ha a gyógyszerrel bedörzsölést végzünk. Az emberiség megmentőjeként említik e csodálatos gyógyszer. Egyesült-Államokban — élő felfedezőjét. A legkinzőbb fájdalomnak is azonnal megszűnnek, ha néhány csepp „Sloan's Liniment” gyógyszert használunk. Örömmel közöljük, hogy végre már Romániában is kapható e csodálatos, világhírű gyógyszer.

Minek szedjen...?
Minek adjon
gyermekének
csukamájolajat?

...és a kollektív és emészthetetlen orvosságot?
AZ

ELIXIR PANGADUINE,

amely a legjobb tokhal májkivonatból készül, jó-
is és a csukamájolaj minden előnyével
rendelkezik és négyszer olyan erős, mint az.

**A csukamájolaj minden hatásával ren-
delkezik, sőt négyszer olyan hatékony**

Kapható: gyógyszerárúknál és drogériáknál.

Ma, vasárnap d. e. 11 órakor
MATINÉ
MALEK MINT GASSANOVA
végig kacagás
Mikimaus.

— **Orvosi hír.** Dr. Klein Richard **buziási**
fűrdőorvos, szívspecialista megkezdte működés-
ét Aradon. Str. Russu Sirianu 4. (Aulich-u.)
Central-mozival szemben. Rendel 11—12 és
3—5.

Rendes bélműködését az Artin dragée biztosítja.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Se-
gélyező Egyesületének hivatalos közleménye.
Értesítjük mindazon állami és CFR nyugdíjas
tagjainkat, akik arcképes igazolványukat hoz-
zánk legutóbb beadták érvényesítés végett,
illetve a szabadjegyek megszerzése céljából,
azokat egyesületünk hivatalos helyiségében
(Strada 29. Decembrie No. 1., volt Hasszinger-
ucca, I. emelet) átvehetik. Egyben kérjük
mindazon CFR tagjainkat, akik, mint család-
fők, vagy, mint özvegyek, az 1932. évre csak
három szabadjegyet kaptak, arcképes igazol-
ványukat a szabadjeggyel együtt, sürgősen
mutassák be előjegyzés végett, hogy a hátra-
lékos három szabadjegyet, lehetőleg mielőbb
megszerezhessük. Közöljük továbbá, hogy a
CFR központi pénztáránál a folyó évi már-
cius havi nyugdíjak kifizetése a következő
sorrendben fog eszközöltetni: Folyó évi már-
cius hó 14-én, hétfőn A-tól M betűig és már-
cius 15-én, kedden, N-től Z betűig, a volt
Acsev. nyugdíjasok. Folyó évi március hó
16-án, szerdán A-tól M betűig és március hó
17-én, N-től Z betűig a CFR és volt MÁV
nyugdíjasok. A kifizetés hétfőn délelőtt 9-től
1-ig és délután 4-től fél 7-ig, a többi napokon
pedig reggel 8-tól délután 1-ig és délután 4
órától 7-ig fog eszközöltetni. Kérjük t. tag-
jainkat, hogy a tagdíjakat a kifizetésnél jelen-
lévő pénztárnokunknál, avagy egyesületünk
helyiségében befizetni szíveskedjenek. Végül
felhívjuk Patai János, Gárdean György és
özvegy Mark Miklósné nyugdíjasokat, hogy
az államási iktatóhivatalban sürgősen jelent-
kezzenek. Elnökség.

Norddeutscher Lloyd Bremen
F. Missler S. A. R.
Arad, Bul. Regele Ferdinand 63.

Serdülök reggelije, uzsonnája: Ovomaltine.

— **Purim-estély a Fehér Keresztben.** Ara-
don rég nem látott ötletességgel rendezi meg
a „Zsidó Kulturház” vezetősége a „Fehér Ke-
reszt” emeleti nagytermében folyó hó 19-én,
szombaton este, a szezon egyik legsikerültebb-
nek ígérkező mulatságát, a Purim-estélyt.
Ötletek és bohóságok egész sora várja a mu-
latni vágyókat, nagyszerű zene mellett és ép-
pen a bál fesztelenségénél fogva, nem bocsál-
tottak ki meghívókat.

Báloznak a szobalányok

Jelmezestély a Fehér Keresztben

A Fehér Kereszt halljában alig lehetett mozdulni. Egymást követték az ötletesebbnél-ötletesebb jelmezek. Távoli szemlélő az első pillanatra azt hihette, hogy egy nagytakarításhoz gyűlnek a szorgalmas kis szobalányok össze. Fehete ruha, kis könyvével és egy csinos kis bőbitával.

Báloznak a szobalányok. Itt-ott felcsillan egy-egy estélyi ruha, de ilyen nagyon kevés van. Látni azután még egész modern frizurákat is. Akár csak a többi bálakon. Talán itt még modernebbek is vannak. Mellettem áll két fess kis „szobacicus”, hallom, amint megjegyzik egyre, aki éppen most jött be kifogástalan „Anita Loos” hajjal.

— Milyen ósdi frizurája van! — Elképedtem, hogy lehet erre a hajra azt mondani, hogy ósdi? A kis szobalány hamar megmagyarázta:

— Az Anita Loos haj megbukott, most a borzas haj a divat!

Megköszöntem a felvilágosítást. Hiába, a szobalányok mindent tudnak. A bálteremben karonfogva sétálnak táncosaikkal a hölgyek. Kezükből még tánc közben is az elmaradhatatlan tollporló. Mikor elsétálnak egy szék mellett, csupa megszokásból ellegyintenek fölötte, „leporolják”. Kint vígan esik a hó, bent éppen egy angol valsót játszik a zene: „Du dummer, kleiner Korporal”.

— Nem szeretem a valsót, inkább rumbát járnék, — mondja táncosának egy kedves kis bőbitás. A táncos megnyugtatja, lesz rumba is, hiszen messze még a reggel.

Lent a haliban egyre érkeznek a hölgyek, a fiatal emberek körülveszik őket és az első dolguk az álarccukat lekapni. A rendezőség veszi ki őket karjaikból. Különböző is a rendezőség, élükön Nádasdi W. Zsigával, mindent megtesz, hogy a megjelentek jól érezzék magukat, de segítőtársai: Unterwéger Tibor, Aradi László, Székely László, Deutsch Vilmos, Kovács László, Mautner Gyula és Forró Zoltán, ugyancsak mindent megtettek a megjelentek érdekében.

A márciusi hó hatalmas pocsolyákat hagy maga után az aszfalton. Még ez sem tudja a hálba sietőket megállítani. Nem lehet elmaradni, hiszen ez a kései bál sok meglepetést ígér...

bér...

FILM KÖZLÖNY

A primadonna gáláns kalandja

(Sajtóbemutató a Corso-moziban).

Az uri betörő figurája halás témája a vigjátékoknak és operetteknek. Talán Maurice Leblanc fedezte fel és Fodor László „Ékszerablás a Váci utcában”, valamint László Aladár a „Becsületes megtaláló” című vigjátékában fejlesztette tovább ezt a típust, amelyet a Corso-mozi legújabb filmújonsága szintén alapötletül használ fel. A körülrajongott operaénekesnő, akit már minden untat, akinek a siker már nem élmény és az ünneplés már csak banalitás, aki nem tud felmelegedni hódolói lángoló szavai iránt: igazi nagy szerelmét az uri betörő mellett találja meg, aki éjszaka behatol lakásába és el akarja vinni hatalmas vagyonnal feléről gyöngyeit és drágaköveit. Az uri betörő a maga különös, sokszor durva és az operaénekesnőtől teljesen idegen modorában az újat jelenti a művész életében. De ezt az újat bizony nehéz megszokni.

Azt az utat, azt az időszakot, amely alatt a primadonna és az uri betörő egymásra talál, mulattató jelenetek sorozatában öleli fel a film, amely a végén talán azt is sejtetni engedi, hogy az uri betörő mégsem marad meg eredeti foglalkozása mellett és talán valami ideálisabb pályára tér. A tipikusan amerikai filmet speciálisan amerikai humor fűszerezi. A vigjátékot természetesen a főszereplő Jeanette MacDonald viszi, akinek dekoratív szépsége mellett főleg valóban operai magasságokat elérő hangja érvényesül. Az uri betörő szerepét hatásosan és sok humorérzékkel alakítja Reginald Denny, az amerikaiak kedvenc vigjátékszínésze. A filmet az operarészeket kívül jazz-zene festi alá, amely hangulatos keretbe foglalja a cselekményt.

Meghosszabbítja Aradváros vezetősége a munkanélküli segélyakció működését

A természetellenesen hosszú tél miatt nem juthatnak munkához április hó elsejéig a városi segélyakció munkanélküliei — Tízezer lélek mindennapi betevő-falatjáról van szó — A munkanélküliek küldöttségileg kérték fel Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnököt a segélyakció megszüntetésének elhalasztására

Figyelemre méltó mozgalom indult meg Aradváros munkanélküliei között a város és a segélyakció vezetőségének azzal a tervével kapcsolatban, hogy április hó elsejétől kezdődően be akarják szüntetni a munkanélküli segélyakciót. Az akció apparátusa a jelen pillanatban négyezernél több aradvárosi munkanélkülit tart nyilván, ami minimálisan számúva is, legalább tízezer lélekszámot jelent. Tízezer aradi ember sorsa függ tehát attól, hogy egyik napról a másikra minden segély nélkül maradjanak-e, vagy sem, április hó elsején, amidőn a városvezetés eredeti tervének alapján megszüntetik a segélyező apparátus működését.

Sajnos, a tél abnormalis módon elhúzódik s Arad legöregebb lakói sem emékeznék olyan időre, amidőn március hó közepén a mához hasonló hófúvás diühöngött volna. A helyzetet súlyosbítja az egyes aradi külvárosi részekben, hogy a munkanélküliek menedékhelyei a beállott olvadás következtében víz alá kerültek és az összetakolt sárkúnyhókban az életbiztonságuk is veszélyeztetve van, amint a legutóbbi séma házbeomlás esete bizonyítja.

Értesüléseink szerint ebben az ügyben a hivatalosan nyilvántartott munkanélkülieknek egy nagyszámú küldöttsége kereste fel ma délelőtt dr. Radu Cornel városi interimár-bizottsági elnököt, akit arra kértek fel, hogy hosszabbítsa meg a munkanélküli segélyakció működésének élettartamát. A küldöttség tagjai — munkanélkül álló iparosok, szakmai intellektuális és gyári munkások, tisztviselők — a szokatlanul zord időjárásra és a munkák megindulásának késésére hivatkoztak, amidőn az eredeti segélyakció tervének meghosszabbítását kérték Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnöktől. Aradváros vezetője a deputációnak adott válaszában kifejtette, hogy a város és a segélyakció vezetőségében megvan a jóakarát, hogy ezuttal is segítséget nyújtson a munkanélkülieknek. A kérdésnek azonban anyagi része is van és ez részletesebb megfontolást igényel.

A munkanélküli segélyakció részére Aradváros pénztárába különben március hó 4-éig 1,684.471 lej folyt be. Ettől az időponttól kezdődően az alábbi befizetéseket eszközölték az egyes aradi cégek és vállalatok: Steiner József 1168, Stoianovici György 107, Sommer Ferenc 160, Mercantil 100, a Mercantil-cég alkalmazottai 100, az I. Jovasezred tisztjei és altisztjei 1740, Schreier Viktor 260, alkalmazottai 240, Köipari Rt. 665, Herstein & Co. 915, Iparos-Otthon 119, Eisele János 400, a Iosif Vulcan fiugimnázium tanári kara és

tisztviselői 755, Diecezana 180, Principele Mircea gyermekvédő egyesület 271, Simay Aladár 3114, munkanélküli jegyadó 500, Mezőgazdák Szövetkezete 410, Schüller Henrik 100, Deutsch Aladár 650, Klein Sándor 300, Lomási Erdőipar Rt. 6000, városi autobuszüzem 77 és 96, aradi első lovasdivízió 2450, Burza Testvérek 180, Círci Aurel 500, Burza Testvérek-cég 500, Gróf, Nemes és Schwartz 750, Steinfeld és Herskovits 200, Leichter Lipót 50, különféle perselyekből 1167, Sommer Ferenc 160 és Patria Fatermelő 3000 lej. A mai napi zárlat szerint tehát összesen egymillió 711 ezer 865 lej szerepel az önkéntes adományok révén a munkanélküli segélyakció nyilvántartásában.

Az aradi Német Kultúregyesület Goethe-ünnepélye

Április harmadikán lesz a nagyszabású Goethe-ünnepély Aradon

Az aradi Német Kultúregyesület bekapcsolódva az egész világon lefolyó Goethe-ünnepségekbe, április harmadikán áldoz a nagy költő emlékének. A Kultúregyesület délelőtt Goethe-matinét rendez, este pedig a Faust előadásával ünnepli Goethét és egyben felejthetetlen kultúreseményt szerez Arad közönségének.

A Goethe-centennárium alkalmával az egész világon megkezdődtek már az ünnepségek. A világ minden nemzete ki akarja venni részét az emberiség egyik legnagyobb szellemének ünnepléséből. Németország az egész 1932-es évet Goethe emlékének szenteli. Goethe-bélyegeket és Goethe-levelezőlapokat bocsájt forgalomba. A német egységtől távol élő kisebbségi németek is már megtették az előkészületeket a Goethe-centennárium megünneplésére és Goethe halálának századik évfordulója alkalmából, az aradi némettség is a nagy költő emlékéhez méltó ünnepséget rendez.

Az aradi Goethe-ünnepség egyben az itt élő nemzetek közötti kulturközeledést is kívánja szolgálni és ezt azzal is dokumentálni akarja, hogy a Goethe-matinén az itt élő nézsidóság és az itt élő szerbek egy-egy reprezentánsa, román, magyar és szerb nyelven fogja vázolni Goethe egyéniségét. Rajtuk kívül természetesen a Német Kultúregyesület részéről is szónoklat fog elhangzani. A matinén az Armonia, a Melodia dalárda, valamint a szerb dalárda és a temesvári Cecilia énekkar dalokat ad elő. A matinét még különböző, Goethe műveiből összeválogatott műsorszámok tarkítják és a zenekar az Egmont-üvertürt adja elő.

Az esti színelőadáson a temesvári német tanítóképző növendékeinek a képző tanárával megerősített együttese, amely nyolcvan tagból áll, Goethe halhatatlan remekművének, a Faustnak első részét hozza színre. Az együttes kiváló szereplői Müller Mária hangverseny-énekesnővel, Engelmann és Wolff tanárokkal az élén, biztosítják az előadás magas színvonalát, valamint a rendezés kifogástalanságát. Az április harmadiki Goethe-ünnepség tehát nemcsak az itt élő németeknek, de Arad egész lakosságának felejthetetlen és nem mindennapi kultúreseményvé válik, amely a nagy költő emlékének hódolva, egy lépéssel előbbre viszi az itt élő nemzetek kulturális közeledését. Az aradi Goethe-ünnepségek iránt éppen ezért a legszélesebb körökben már most nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Gyümölcsfáinkat

permetezzük meg a kirügyezés előtt

Sufrán-nal

s kivirágzás előtt

Uraniagrün-nel

s gyönyörű egészséges gyümölcsöt nyerünk

Kapható: Martics Károlynál Maderat (Jud. Arad) a Növényvédelmi Társaság képviselőjénél

s Aradon: Erdős Pálnál

Plata Avram Iancu.

A gyémánt hatalma

Aki Londonban a művészeti aukciókat járja s figyeli, hogy milyen páratlan szépségű és mesés értékű ékszerek kerülnek kalapács alá s aki egyben figyelemmel kíséri az „áralakulásokat” is, megállapíthatja, hogy még ma is — a gyémánt és a briliáns a legértékállóbb portéka az egész világon.

Különösen érdekes az is, ami — a gyémánt „mögött” van! A gyémánt mögött, amely napjainkban a kereskedelem „művészetének” legragyogóbb példáját szolgáltatja. Olyan érdekes, hogy amikor Mr. Alphonse Abrahams, a világ gyémántszindikátusa londoni központi irodáinak teljhatalmu vezetője elmondotta nekem, bevallottam, hogy — régen hallottam ilyen „interesting story”-t.

— Mindenekelőtt azt kell leszögezmem — kezdte a beszélgetést Mr. Abrahams — hogy a világ gyémántszindikátusa többé nem létezik; helyesbben: az az egyesülés, amely a világ gyémánttermésének 90 százaléka felett kontrollt gyakorol, megváltoztatta a nevét s ma már „gyémántkooperációnak” (Diamond Cooperation) hívják. Ez az egyesülés az, amelyben az öt legnagyobb gyémántot produkáló világ-cég, név szerint: a Barnato Brothers cég, az Anglo-American Co., a De Beers cég, az ugynevezett Jagersfontein Co., és a South West Co. egyesült és amely azelőtt „gyémántszindikátusnak” nevezte magát.

— A gyémánt kereskedelmi szerepe — mai, romló gazdasági viszonyaink közepette is — a legérdekesebb minden más árukereskedelem között. Egyszerűen azért, mert a gyémánt ára, árának alakulása nem függ semmitől a világon, csak — magától a gyémánttól, helyesebben: a gyémántkooperációtól.

— Innen ered azután az a tény, hogy a gyémánt még ma is — a világ legértékállóbb, legstabilabb „tárgya” s hogy árváltozása egyáltalán nincs kötve annak az igen nagyarányú hullámnak, aminek ma a régebben legértékállóbbnak hitt anyagok is ki vannak szolgáltatva.

— A gyémánt ezenkívül a legjobb érték minden olyan célra, amely vagyont biztosítására szolgálhat. Az az elképzelhetetlenül tökéletes kontroll, amelyet a világ gyémánttermése felett gyakorol a gyémántkooperáció.

— amely csak annyit enged termelni, amennyi a valódi szükséglet — tartja, sőt még ma is növeli a hitet az emberekben a gyémánt iránt!

— És a gyémánt értékállóságába vetett hit ma is — megingathatatlan! A kontroll ma, a gazdasági viszonyok gyengesége közepette is — ugyanolyan erős, sőt talán még erősebb, mint amilyen évekkel ezelőtt is volt!

— A világ minden tőzsdéjén hatalmas megmozdulások voltak a közelmúltban. Majdnem kivétel nélkül, minden árucikkben nagy áringadozások mutatkoztak, csak a gyémánt őrizte meg „hidegségét” és fensőbbes pozícióját és a gyémánttőzsdék árai nem mutattak ingadozást!

— Most már beszéljünk egy kicsit erről a szervezetről. A gyémánt-business-ben lévő embereknek — ellentétben más árucikkvek vezetőembereivel — nincs semmiféle más érdekeltségük, csak — a gyémánt. Az ő egyéb érdekeltségek tehát nem nyomják, nem „affektálják”, nem érintik — a gyémántot.

— Mindenki tudja hogy a világ legtöbb gyémántját Dél-Afrikában bányásszák. De azt már kevesebben tudják, hogy a délafrikai kormány nagy és értékes gyémántterületek felett rendelkezik, sőt ezenkívül: az összes délafrikai gyémántbányákból gyakorlatilag is profitot húz. Éppen ezért, ennek a kormánynak — a gyémántmezők legfőbb hatóságának — is minden érdeke, hogy a gyémántpiacon semmi komolyabb változás ne következék be. A bányák produkciója alkalmazkodik — a piac szükségletéhez. Az 1930. évi produkció például sulyban 48 százalékkal és értékben 22 százalékkal volt kevesebb, mint a megelőző, 1929. évi produkció. E számok pedig pontosan azt fejezik ki, hogy — a gyémántkooperáció számolt a fennálló viszonyokkal és a termelést teljesen a szükséglet igényeihez szabta. Ha tovább tartana a rossz gazdasági helyzet, a kooperáció újra tudná köteletségét és újra csak mindent elkövetne, hogy a gyémánt „világhatalmi pozí-

Az aradi Victoria-bank és egy törvényszéki

A bíróság hatszázkilenc ezer lej visszafizetésére kötelezte a bankot —

A Tábla megváltoztatta az ítéletet — Képviselheti-e teljes joggal az apa a leányt?

Erdekes keresetet adott be még az elmúlt év folyamán az aradi Victoria bank ellen Mager dr. törvényszéki bíró felesége. Mager Romulus dr.-né keresetében arra kérte a törvényszéket, hogy kötelezze a bankot 609 ezer lejt kötevé betétjének kifizetésére.

A törvényszék a megtartott főtárgyaláson kihaltgatta a peres feleket. Dr. Mager Romulusné előadta, hogy amikor az intézet beszüntette fizetését, összehívta a betéteseket, akikől moratóriumot kért a betétek visszafizetésére. Tekintettel arra, hogy ellenkező esetben az intézet kénytelen lett volna a csődeljárás megindítását kérni az aradi törvényszéktől, a betétesek úgy döntöttek, hogy aláírják az intézet által kért moratórium-nyilatkozatot. A betéteseknek ezen a gyűlésen dr. Mager Romulusné nem volt jelen, hanem érdekeinek képviselőiben édesapja jelent meg, aki a nyilatkozatot alá is írta, anélkül azonban, hogy arra vonatkozólag kikérte volna leánya hozzájárulását.

Dr. Mager Romulusné tehát keresetét arra alapította, hogy ő nem adott meghatalmazást apjának a nyilatkozat aláírására, tehát azt érvénytelennek kénytelen tekinteni és így módon nem járul hozzá a moratórium megadásához. Kérte a törvényszéket, kötelezze a bankot a 609 ezer lejes betét azonnali visszafizetésére. Az aradi törvényszék ítéletében kötelezte is a Victoriát, hogy a betétet fizesse vissza.

Felelkezés folytán került az ügy a temes-

vári Táblához, ahol ma tárgyalták le és a Tábla döntésében megváltoztatta az aradi törvényszék ítéletét és elutasította dr. Mager Romulusné keresetével. A Tábla indoklásában kimondotta, hogy a betétesek gyűlésén az apa teljes joggal képviselte leánya érdekeit, tehát jogában állott dönteni arra vonatkozólag, megadja-e a moratóriumot a banknak vagy sem. Ha az apa, mint teljhatalmu megbízott a moratórium megadása mellett döntött, ez kötelező a betét tényleges tulajdonosára, jelen esetben a leányára nézve is.

Harminckét millió lej behajt-hatatlan adó Aradon

A pénzügyigazgatóság érdekes kimutatása

A pénzügyminiszterium egy korábbi rendelkezéssel utasítást küldött az aradi pénzügyigazgatóságnak, hogy állítsák össze a hátralékos adókra vonatkozó kimutatást 1923-tól kezdődőleg, mert az érvényben levő törvények szerint a miniszterium mindazokat az adóösszegeket, amelyeket három év alatt nem lehet behajtani, hivatalból törli. Az elsőkerületi adóhivatal most készült el a kívánt kimutatással, amely szerint Aradon a be nem hajtható adók összege 32 millió 844.862 lejt tesz ki. Ebből öt milliót tesz ki a késedelmi kamat, ami természetesen szintén nem hajtható be. A kimutatás szerint ez az összeg 1923-tól 1930-ig terjedő időre esedékes, úgy tehát, hogy a törvény értelmében már az 1929. évben esedékes adókat is hivatalból kell törölni a miniszteriumnak.

Nagy árleszállítás

Standard

rádiókészülékekben és hangszórókban

Forduljon felvilágosításért!

SZABÓ ALBERT

Rádió-osztályához, ARAD, Bul. Regina Maria No. 20

eióját” és az emberek hitét megingathatatlanul tartsa.

— A gyémántkooperáció „tartózkodó politikája” egyáltalán nem jelenti azt, hogy — nincsenek új „gyémánttalalások”, gyémántfeltárások. Ujabbban elsősorban Namaqualand az a terület, ahol nagyjelentőségű gyémántnyomok-

ra bukkantunk, főképpen ugynevezett „alluvial” anyagra. Ezek az alluvialis találatok igen gazdagok. Az új területek termésének értékesítése terén azonban a legnagyobb gondossággal járunk el s éppen ezért Namaqua gazdagsága soha egy pillanatra sem okozhatja — a gyémántpiac elszegényedését. Sőt... L. A.

SPORT KÖZLÖNY

Egyhónapi felfüggesztésre és ötezer lej pénzbírság megfizetésére ítélték a NAC-ot

Március 24-én jár le a NAC kényszerpihenője — A központ súlyos ítélete

Bucurestiből jelentik: Általános megdöbbenést váltott ki az a híradás, amelyről az Aradi Közlöny teljes részletességgel beszámolt akkor, amikor a Nagyvárad Athletikai Club futbalcsapata hazakerült dicsőségteljes francia és svájci turájáról, hogy a bucuresti-i központ felfüggesztette. A felfüggesztés megtörténte után mindjárt tudni lehetett, hogy a központnak milyen vádjai vannak a váradi klub ellen. Az ügyben ma hozott határozatot a központ, amelyről tudósításunkat az alábbiakban adjuk:

Kifogás tárgyává tette a központ, hogy a francia mérkőzések alkalmával a csapat mindentudni a NAC néven szerepelt, bizonyos irredenta vádak is támasztottak a játékosok valamint a tura vezetői ellen. A játékosok akkor követtek el irredentizmust, — mondja a központ határozata — amikor a pályákon a váradi fiúk, akik tudvalevőleg két játékos kivételével magyarok — magyarul beszéltek a pályán. Ha a központ vezetőse tudná, hogy a magyar anyanyelvű játékosok, akik nem tudnak románul, csak magyarul, szereztek babérokat Románia sportjának, akkor nem függesztette volna fel az egyesületet.

Favorit-győzelmek az AKE ping-pong-versenyén

Kitünően sikerült ping-pongversenyt rendezett téli klubhelyiségében az AKE sportegylet a Hajós és Hellas játékosainak részvételével. A versenyen nagy fejlődésről tettek tanúbizonyságot a játékosok, akik nagy küzdelmet vívtak meg egymással. Az AKE meghívásos ping-pongversenyének eredményeit az alábbiakban adjuk:

Női-egyes I. osztály: 1. Pisó Baba. 2. Bánhidyné. 3. Obetkóné és Nádusi Bözsi. (Mind a négy Hellas.)

Női-egyes I. osztály: 1. Nádusi Bözsi (Hellas). 2. Lusztig Gitta (Hellas). 3. Stauber Vica (AKE) és Kochné (AKE).

Vegyespáros: 1. Csukainé—Bánhidyné (Hellas). 2. Bánhidyné—Schwartz Dezső (Hellas, AKE). 3. Pisó Baba—Bársony (Hellas, Hajós). és Stauber Vica—Lutwák (AKE).

Férfipáros: 1. Lutwák—Schwartz Dezső (AKE). 2. Bársony—Szerényi (Hajós). 3. Kormos—Weininger (AKE) és Bánhidyné—Farkas (Hellas).

A verseny kitünő megrendezéséért Aszlár Jánost és Schwartz Dezsőt, az AKE titkárát illeti meg az elismerés, akik fáradságot nem kímélve dolgoztak a siker érdekében.

Jól sikerült a Hakoah box-paródiája

Szombaton este 7 órai kezdettel tartotta meg a Hakoah sportegylet a Bocskai-téri zsidóiskola tornatermében első box-kabaréját, amely a megjelentek körében kellemes benyomást keltett. Ellenére annak, hogy humoros boxmérkőzésekről volt szó, láttunk néhány komoly meccset is. Különösen tetszett a Lengyel László és Deutsch Mihály között lefolyt küzdelem, amely igen élvezetes sportot nyújtott. Nagy meglepetésre Deutsch Mihály legyőzte a nehézsúlyú Lengyel Lászlót, aki a harmadik menetben nem is állt ki. Ugyilátszik megelégedte a kapott ütésekkel. Volt még több mérkőzés is, amelyek közül Simon XIII. és Winkler öszezscapása érdemel említést. Ugyanis Simon XIII. mindössze 14 éves és olyan szép ütésekkel mért jóval nagyobb ellenfelére, hogy élvezet volt nézni. A kis Simonból is idővel jó ökölvívó lesz, akárcsak a nagy formára felutott bátyja. A rendezés mintaszerű volt akárcsak minden Hakoah-rendezvény.

A központ megbizottja a napokban Váradon járt, ahol kihallgatta a játékosokat, majd a turavezetőket. A vizsgálat eredményéről részletesen ismertette a központot, amely a kihallgatások anyagával, valamint az egész ügygel tegnap este foglalkozott. A központ a felfújt ügyben éjjel 12 órakor hozta meg ítéletét, amely a következő: A NAC-ot a „felmerült és hebizonyosodott” vádak miatt egy hónapra felfüggesztette, minthogy a felfüggesztési időbe beszámították azt az időt is, amíg a vizsgálat folyt. Így a felfüggesztés ideje március 24-én jár le. Továbbá a központ ötezer lej pénzbírsággal is sújtotta az egyesületet.

Az ítélet elhangzott és nagyon helytelenül nemcsak mi, hanem az összes sportemberek, hogy a központ ily méltánytalanul bánt el a NAC-al, amely csak dicsőséget hozott nemcsak a váradi, hanem az egész ország sportjának. Tizenkét meccset játszottak külföldön, közülete hatot megnyert. Hármát eldöntetlené tett, míg hármát elvesztett. Ez a mérleg olyan jó, hogy nem is szükséges ennek a turának nagy sikereit másként ismertetni. A tények beszélnék, és a központ mégis súlyosan büntette a NAC-ot.

O Aradon elmaradnak a vasárnapi bajnoki mérkőzések. A mostoha időjárás miatt, a pályák teljesen használhatatlanná váltak, úgy, hogy a bajnokság megkezdését ismét egy héttel el kellett halasztani. Talán a jövő vasárnap már szebb idő lesz és akkor megkezdhetik a már rég óhajtott bajnoki küzdelmeket, amelyek mindenkor a legnagyobb mértékben fokozták a közönség érdeklődését a labdarúgás iránt.

Hamis adóvallomások benyújtásával vádolják a CFR aradi tisztviselőit

Érdekes feljelentés a pénzügyigazgatóságon — Megindult a szigorú vizsgálat — Mi volt a feljelentő célja? — A vizsgálat lefolytatására Aradra érkezett egy vasuti felügyelő

Az aradi pénzügyi hatóságok igen érdekes ügyben vezették be a vizsgálatot, amelyre egy beérkezett feljelentés adott okot. A feljelentést az aradi pénzügyigazgatóság kapta és abban pontos adatokkal alátámasztva, a feljelentő azt hozta a pénzügyi hatóságok tudomására, hogy az aradi vasutigazgatóság kötelekébe tartozó tisztviselők, akik bár Temesváron teljesítenek szolgálatot, de adózás szempontjából az aradi adókövető bizottságok hatáskörébe tartoznak, adóvallomásaikban a valóságnak meg nem felelő adatokat jelentettek be.

Az adatok megváltoztatásának célja az volt, hogy ily módon a bizottságok alacsonyabb adót állapítsanak meg, mint amennyit a tényleges jövedelem után ki kellett volna vetni. A jövedelmet egyöntetűen alacsonyabban vallották be, úgy, hogy az adó megállapításánál a bizottságnak nem volt feltűnő, tekintettel arra, hogy a megállapításnál kizárólag azokra az adatokra támaszkodtak, amelyeket a tisztviselők feltűntettek.

Készülnek a csehek a magyarok ellen

Négy válogatott mérkőzés lesz március 20-án

Prágából jelentik: A csehszlovák válogatott összeállítása céljából, a CSAF csapatkapitánya, ma újabb tréningmeccset rendezett, a március 20-án Prágában, Magyarország elleni csehszlovák csapat felállítására céljából. A válogatott csapat az SK Náchod ellen játszott, az alábbi felállításban: Planieska (Linhart); Burger Čtyroky (Zenisk, Madelon); Srbek (Moudry); Krausz (Junek); Svoboda, Soltys, Skolár, Nejedly, Silny, Bradács (Hruska, Zosel). Ezek a játékosok fölváltva játszottak.

Március 20-án egyébként összesen öt válogatott mérkőzés lesz Csehországban és pedig: Csehszlovákia—Magyarország Prágában, Kladno—Prága, Kladnón, Pilsen—Prága, Pilsenben, Teplitz—Prága, Teplitzben és Budweisben Délcseh válogatott—Mittelgau, Prága.

O Ujpest—Hungária derby mérkőzés szerepel Budapest vasárnapi programján.

Budapestről jelentik: A magyar első profiligai vasárnapi harmadik fordulóján, egy derby mérkőzés is szerepel. A tavaszi szezon első derbyjét az Ujpest játssza a Hungária javuló formát mutató csapata ellen. A többi mérkőzések kisebb jelentőséggel bírnak. Lejátszásra kerülnek még a következő meccsek: III. kerület—Vasas, Kispest—Ferencváros, Budai „11” —Somogy, Sabaria—Attila, Bocskai—Nemzeti.

O Kolozsváron is vasárnap indul a szezon. Kolozsvárról jelentik, hogy a tavaszi futbalszezon vasárnap veszi kezdetét, az Universitatea—Haggibor mérkőzéssel.

O Érdekes küzdelmek a cseh profi bajnokságban. Prágából érkezett jelentés szerint, a cseh profi-bajnokságban vasárnap igen érdekes mérkőzéseket játszanak le, amelyek a következők: DFC—Bohemians, Slavia—Viktoria Zizkov, Meteor—Lieben.

Bármely könyv KERPEL-nél! vagy kotta

Budapest egyik legrégebb és legelőkelőbb divatszalonja
IV., Prohászka Ottokár-ucca 8. szám alatti

EHRENFEST IRMA cég

eredeti párisi modelljei után, kész ruhákat tart raktáron eddig sohasem létezett olcsó áron. — A ruhák anyagát és kivitelét a divatszalon régi jó hírneve garantálja.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Lakatos Aladár aradi bankigazgató vasárnap előadást tart a Kompenzációs Pénztár felállításáról

Ertekezlet az aradi Kereskedelmi Testületben — A törvény hiányai és homályos pontjai — A legfontosabb problémák, amelyek a nagyközönséget is érdeklik

Az aradi kereskedőknek arról az akciójáról, hogy a Kompenzációs Pénztár felállításáról szóló nemrégiben megjelent törvénnyel kapcsolatban ankétot hívjanak össze, mai számában részletesen megemlékezett az *Aradi Közlöny*. A törvény végrehajtási utasításának értelmében tudvalevőleg azokba az országokba, amelyek velünk szemben deviza-korlátozásokat állítottak fel, tilos mindenféle átutalás, vagy fizetés és a valutában kikötött fizetések is lejben a Banca Nationala mellett felállított kiegyenlítő hivatalnál fizethetők csak, amely azután az illető országokkal (Magyarországgal és Ausztriával) a kiegyenlítést elvégezi. Ugyanezek a rendelkezések súlyos korlátokat állítanak a behozatal és a kivitel elé is. *Ebben a pillanatban sem a bankok, sem az export-importtal foglalkozó cégek, sem a vámirodák nem tudják úhiidulni a rendelet hiányát s nem tisztázott rendelkezéseit.* A törvény viszont súlyos büntetéseket szab azokra, akik rendelkezéseit áthágják.

A nagyközönség tájékoztatása

Az aradi Kereskedelmi Testület elnöksége az aradi kereskedők által megindított akcióba belekapcsolódva a kereskedelemnek és a pénzügynek ebben a nagyon kényes helyzetében szükségesnek találta, hogy haladéktalanul megvitassa az érdekeltekkel és a hivatalos intézmények vezetőivel a teendőket. Éppen ezért ma, vasárnap délelőtt tízenegy órára értekezletre hívta össze Domán Sándor, a Testület elnöke az összes érdekelt kereskedőket, bankokat és intézményeket a kérdés megvitatására végett.

Az értekezlet előadója Lakatos Aladár, az Aradi Általános Takarékpénztár ügyvezető igazgatója, a kiváló pénzügyi szakférfi lesz, a Kompenzációs Pénztár felállításáról szóló törvény végrehajtási utasítását többféle szempontból fogja megvilágítani. Így a nagyközönség, a bankok, az exportőrök, valamint az importőrök szempontjából kerül megvitatásra a kérdés. A probléma egyaránt érdekli a nagyközönséget, mint a gazdasági és pénzügyi köröket. *A közönséget főleg az izgatja, hogy a külföldön tartózkodó tanulónak milyen módon lehet tanulmányait folytatása céljából a szükséges összegeket eljuttatni.* De érdekli ez azokat is, akik ausztriai vagy magyarországi szanatóriumba kívánják utazni, akik üdülni akarnak ezekben az országokban vagy esetleg szegényebb sorsban élő ottani rokonaikat állandóan támogatják. Tájékozatlan a nagyközönség abból a szempontból is, hogy mi történik esetleges magyarországi vagy ausztriai bankbetéteivel. Kiterjeszkedik az értekezlet arra a kérdésre, hogy abban az esetben, ha az exportőr előleget kapott a még ittlevő áruira, ki szállíthatja azt készpénz ellenében, vagy pedig az ellenkező esetet véve: ha az itteni importőr előre kifizette a behozandó áru ellenértékét,

beengedik-e azt a vámon akkor is, ha nem tudja felmutatni a Kompenzációs Pénztár igazolványát, hogy az ellenértékét itt lejben letétbe helyezte. Ma például megtörtént egy aradi kereskedővel, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara intervencióját kellett kérnie, *mivel az aradi vám nem volt hajlandó rendeltetésére bocsátani a már kifizetett importált árut mindaddig, amíg a Kompenzációs Pénztár igazolványát fel nem mutatja.* Az értekezlet ezen a kérdéseken kívül, a Kompenzációs Pénztárral kapcsolatos összes aktuális problémákat megvitatja.

A Kereskedelmi Testület az értekezletre meghívta a Banca Nationala aradi fiókjának vezetőit, valamint a Kereskedelmi és Iparkamarát és mindkét helyről biztosítást kapott, hogy a gyűlésen résztvesznek. Helyformán a vasárnapi értekezleten, amelyet a Testület nagytermében (Bul. Regina Maria 13.) tartanak meg, ennek a kétségekre és bizonytalanságokra birkolt nagyfotosszerű kérdésnek autentikus megvilágítására van kilátás. Az értekezlet tehát nemcsak a kereskedőket és pénzembereket érdekli közlelő, hanem a nagyközönséget és így minden bizonnyal a közvetlen érdekelteken kívül a laikusok is magyszámban fognak az értekezleten megjelenni. Az itt elhangzott felvilágosítások és magyarázatok országos érdekűek lesznek, hiszen a rendelet folytán felmerült bizonytalanságok e pillanatban egyformán foglalkoztatják az ország minden pénzintézményét.

Külön árverés alá kerülnek a „Páris” finomabb selyemáru

Március 15-én lesz az árverés

Az aradi pénzügyigazgatóság, mint az *Aradi Közlöny* jelentette, árverést tartott a Páris női konfekció-üzletben, amelynek teljes árukészletét és berendezését eladták az árverés alkalmával. Az adóhivatal azonban még az árverés megtartása előtt a már előzőleg lefoglalt finom selyemárukat és női divatcikkeket átszállította a pénzügyigazgatóságra és onnan acég Bul. Regina Maria (Andrássy-ut) 9. szám alatt levő áruraktárába. Az adóhivatal álláspontja ugyanis az volt, hogy ezeket az árukat könnyebben és jobban tudja értékesíteni, hogyha külön árverésen adja el. Az árverést március 15-ikén tartja meg az adóhivatal délelőtt tíz órai kezdettel. Eladásra kerülnek nemcsak kész divatárak, hanem szövetek és feldolgozatlan selyem és szövetek is. Ezzel az árveréssel nyer végleges befejezést a Páris-cég ellen lefolytatott végrehajtási eljárás.

SZINABANY

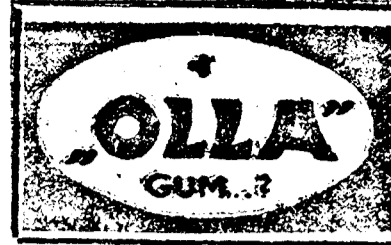
aranyérmek

vétel és eladása

Szigeti Nándor és Fia

ékszer, arany, ezüstárak

Budapest, IV. Múzeum-körut 31. Kerjen árajánatot!

Ha évszer —
akkor legyen

„OLLA”

a világmárka.

Az Aradi Általános Takarékpénztár mérlege

Ötmillió lej tiszta nyereség — 9 százalék nettó osztalék körül kifizetésre

Az Aradi Általános Takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága most állapította meg az intézetnek december 31-ével lezárt, huszadik évi zárszámadásait.

Az elmúlt évben, különösen annak második felében uralkodott rendkívüli viszonyok természetesen nem maradtak hatás nélkül az intézet forgalmának és tőkéi jövedelmezőségének kialakulásánál. Az intézet kihelyezései 154 millió leiről 113 millió leire apadtak. Betétei az elmúlt év végén 109 millió leit tettek ki, ami az előző évvégi állományhoz képest huszonhét százalékos csökkenést jelent. Ezen csökkenés csak részben tudható be az általános nyugtalanságnak, a kivétek nagyobb része azért történt, mert az intézet kereskedő-ügyfelei a meggyengült üzletmenet folytán egyre jobban rá voltak utalva a régebbi időben félretett, heverő tőkéik igénybevételére. A folyó év első két hónapjában az új betétek és a régi könyvre teljesített új befizetések már egyre nagyobb mérvben jelentkeztek és meghaladták a kivétek összegét.

A betétek összegével szemben az 1931. év végén az intézet készpénzkészlete, továbbá a Banca Nationalában és egyéb pénzintézeteknél (tulnyomóan nyugati devizákban) elhelyezett tőkék 41 millió 850 ezer leit tettek ki, amely összeg — a betétállományhoz közel negyven százaléka — a váltótárca igénybevétele nélkül is hathatós tényezője a bank mobilitásának.

Az intézet részvénytőkéje és a nyílt tartalékai mintegy 53 millióra rúgnak. A fennálló kölcsönök közel ötven százalékában tehát az intézet saját tőkéi vannak kihelyezve. A váltó és folyószámlái kölcsönök legnagyobb részét kereskedőknek nyújtott hitelek és tulnyomóan városi ingatlanokkal fedezett kölcsönök teszik ki. A mezőgazdasági kölcsönök konverziójánál az intézet csak kis arányban, többnyire a vele összekötötésben álló vidéki intézeteknek nyújtott és az Általános Takarékpénztár javára bekebelezett hitelek révén van érdekelve.

A kereskedői kihelyezéseknél szükségessé vált és a mérlegben már keresztülvezetett leírások a viszonyokhoz képest mérsékelt összeget tesznek ki.

Az intézet affiliációja az Aradi Kereskedők Takarékpénztár és Hitelezési Intézete kisebb keretek között, de a régi szellemben folytatta működését és a most lejárt évtársulat tagjainak ez év január havában 2 millió leit készpénzt fizetett ki.

Az Aradi Általános Takarékpénztár elmúlt évi tiszta nyeresége 5 millió 13 ezer 974 lei,

a megelőző évi 7 millió 878 ezer leit szemben. Az üzleteredmény visszafejlődését a viszonyok által parancsolt tartózkodás mellett az állandó felkészültséggel járó kamatvesztés okozta, amellyel, sajnos, még mindig számolni kell.

Az április 3-ára összehívott közgyűlésnek az igazgatóság azt javasolja, hogy a nyereségből a rendes tartalékok és a tisztviselői nyugdíjalapnak járó dotációk mellett kilenc százalék (az előző évben 14%) nettó osztalék, azaz részvényenként negyvenöt leit fizetessék ki.

Tavaszi napsugár — mondain szórakozások

ABBZIA

vezető előadó szílokkia

HOTEL PALACE-BELLEVUE-REGINA

már napi 40 órán át adnak elsőrangú ellátást teljesen berendezett komfortos, déli fekvésű, folyó vízzel ellátott, tengerre néző balkonos szobákban. — Felvilágosításra szolgálnak és szobarendeléseket elfogadnak a szállók igazgatóságánál. — Minden délután és este tánc. — Balak és rémionok. — Sport. — Golfpálya

Vezérigazgató: KUNZ JENŐ.

„REVÜ”
uri-szabóság
Deák Ferenc-ucca 15.
kapu alatt.

A megszűnt Sámson Jakab cég szabásának
Csont Sándor vezetésével készül-
nek a legújabb szabásu ruhák.
Pontos és szolid kiszolgálás.
Elsőrendű munka.
Olcsó árak.

Legújabb terv: a kávémonopólium

Evenként négyszázmillió lej jövedelmet remél az állam a monopóliumtól — Lényegesen csökkenne a kávé ára — Egy érdekes nyilatkozat

Bucurestiből jelentik: Az államkincstár követeléseinek behajtása körül előállott nehézségek olyan törvényjavaslatokhoz vezetnek, amelyekre normális időben talán nem is gondoltunk volna. Egyike ezeknek a javaslatoknak, amelyen most dolgoznak a pénzügyminisztériumban, az, a mely a kávé behozatalának monopolizálását célozza. A javaslat még nem készült el, de beavatott helyről nyert értesülésünk szerint rövidesen megszövegezik és a parlament elé terjesztik. Bucuresti-i pénzügyi körökben érdeklődtünk a javaslat tulajdonképpeni célja iránt és a következő információkat nyertük:

— A kávémonopólium bevezetése jelentős csereüzletet jelentene a számunkra. Brazília jelentéktelen piac a mi árunk részére. Ez az ország azonban állandó kávéfőlésséggel rendelkezik. Annyi kávéja van, hogy évente százezerszámra dobja a zsák kávékat a tengerbe, vagy pedig a kávé fűtésre használja fel. Brazília természetesen szívesen venné, ha új piac nyílna meg kávéja számára és ezért hajlandó lenne nekünk különböző előnyöket biztosítani, ha kizárólag braziliai kávé importálnánk. Nem akar készpénzfizetést, hanem árut kér ellenértékképpen. Vagyis cserét akar folytatni. Hogy ez megvalósulhasson, az

árukerének egy kézen át kell lefolynia. Így született meg a kávémonopólium terve. Az állam erre a célra külön intézményt létesítene, az importált kávénak standardizált jellege lenne és úgy kerülne forgalomba, mint a többi monopolizált árucikk. A kávémonopólium kapcsán a következő előnyök merülhetnének fel: A román piacon a kávé mai ára sokkal magasabb, mint amilyen áron a braziliai kávé lehetne értékesíteni. A különbség olyan nagy, hogy még abban az esetben is, ha az állam a vétel árát fogyasztási illetékkel a duplájára emelné, ez az ár még mindig alacsonyabb lenne a jelenleginél. Ez a fogyasztási illeték pedig évi négyszázmillió lej jövedelmet jelentene az államnak, ezen felül pedig a monopólium által állandó piacot biztosíthatnánk Braziliában egyes cikkeinknek, így főleg a petróleumnak.

Eddig tart a nyilatkozat. Hogy egy újabb cikknek a monopolizálása vajjon tényleg ilyen előnyökkel fog-e járni, azt egyelőre még nem lehet tudni. Nem szabad elfeledkezni ugyanakkor arról sem, hogy a tervezett négyszázmillió bevétele mellett az állam tetemes vámjövödelmekről esik el a monopólium bevezetésével. Itt említtük meg egyébként, hogy az elkészült szeszmonopóliumról szóló törvényjavaslatot már a legközelebbi jövőben a parlament elé terjesztik.

Sérelmes illetékek

Érdekes beadvány az aradi igazságszolgálati hatóságokhoz — Dajbukát pénzügyi főtanácsos nyilatkozata

Érdekes beadvány érkezett ma úgy az aradi igazságszolgálati hatóságokhoz, amelyekben egy vitás rendelkezés megszüntetését kérték a kérelem benyújtói.

A kényszeregyezségi törvény rendelkezéseket tartalmaz arra vonatkozólag, hogy mindazok a kereskedők, akik kényszeregyezségi kérelemmel fordulnak a törvényszék csődbíróságához, bizonyos illetékeket kötelesek befizetni. Az illetékek a könyvszakértői, becslési és hirdetési díjak fedezésére szolgálnak és ezt az illetéket a kereskedők, illetve a kényszeregyezségi eljárást kérők be is fizetik a bíróságnak.

Van azonban egy másik illeték is, amelynek befizetését sérelmezik az érdekelték és a mely körül a legteljesebb bizonytalanság uralkodik. Ez az illeték az, amelyet a kérelmező fizetni köteles és amely a kényszeregyezségi összeg másfél százalékának felel meg. A kérelem benyújtása után kell befizetni ezt az illetéket, mert ennek meg nem történte esetén a csődbíróság a kényszeregyezségi helyett csődeljárást indít a kérelmező ellen. Mivel a csődbíróság ragaszkodik ennek az illetéknek befizetéséhez, kérdést intéztünk az aradi pénzügyigazgatóság bélyegügyosztályának vezetőjéhez. Dajbukát pénzügyi főtanácsoshoz, aki a következőket mondotta:

— A szóban forgó illetéknek befizetését valóban előírta a kényszeregyezségi törvény, a melynek rendelkezése szerint a kérelmező köteles volt befizetni a kényszeregyezségi összeg másfél százalékát a pénzügyigazgatóságnál és az erre vonatkozó elismervényt azután be kellett nyújtani a csődbírósághoz.

A Monitorul Oficialban ez év január elsején azonban megjelent egy újabb rendelkezés a bélyeg- és illetéktörvény módosítására vonatkozólag, amelynek 22-ik paragrafusa a következőket tartalmazza:

A mentesítés vonatkozik a kihirdetés előtt

álló kényszeregyezségekre, amennyiben a kérelmező az adót előzőleg nem fizette be.

A rendelet tehát világosan kimondja, hogy az eddig szokásos illetéket a kérelmezők nem kötelesek befizetni, mert azt a minisztérium a módosításokra vonatkozó törvény 22-ik szakaszával hatályon kívül helyezte.

A törvény vonatkozó rendelete tehát Aradon is tisztázta az eddig kialakulatlan helyzetet és a kényszeregyezségi kérés kereskedők nem kötelesek másfél százalékát befizetni a kényszeregyezségi összegnek a pénzügyigazgatósághoz illeték fejében.

= Az új illetéktörvény az aradi pénzügyigazgatóságon. Érdekes leirat érkezett az aradi pénzügyigazgatósághoz, amely értesítést tartalmaz az új illetéktörvényre vonatkozólag. A most készülő törvény ugyanis gyökeres intézkedéseket tartalmaz főként az örökségek után fizetendő illetékek szempontjából. A most is érvényben lévő illetéktörvény ugyanis progresszív alapon veti ki a fizetendő illetékeket, oly módon, hogy az örökség tárgyát képező ingatlant, az akkori érték szerint kell megbecsülni, amikor az örökhagyó elhunyt. Természetesen ez nem egyszer a legvisszább helyzetet teremtette meg, amennyiben a pénzügyigazgatóság illetékgyűjtőosztályához csak évek múlva került az örökség illetékezés végett. Gyakran előállt az a helyzet, hogy a kivetett illeték összege, amelyet az évekkel azelőtti érték alapján állapítottak meg, jóval felül multa az örökség tényleges értékét. Az új törvény kiküszöböli ezt a visszás rendelkezést és az illetékeket ezentúl a mai értékeknek megfelelően állapítja meg a pénzügyigazgatóság.

Fagyások

A fagyási bántalmak gyors megszüntetésére szolgál jó meleg lábfürdő, melyben előzőleg 2 evőkanál SZT. RÓKUS lábat feloldunk és áztatjuk a fagyott lábat vagy 15–20 percig. Utána megmasszírozzuk a fagyott testrészt egy kis vazelinnal és jó meleg ruhával betakarjuk. Az eredmény biztos, a fagyási bántalmak mintegy varázsütésre elmúlnak, az egész láb ujászületik és tökéletesen rendbejön.

Színház — Irodalom — Művészet

Emmer Sándor hangversenye

Ma, a gépzene korszakában, a rádió és a gramofontól elkényeztetett füleknek nehezebb eleget tenni, mint régen. A tömegzés is mindinkább a virtuóz technikai követelmény felé tolódott el és így igen alapos felkészültséggel kell hogy rendelkezzen, aki ma önálló koncerttel áll ki a nyilvánosság elé. Emmer Sándor kiállja a hivatásos művészek kijáró objektív kritikát is. Bár igen figyelemreméltó, értékes muzikális kvalitásokat fedeztünk fel Emmer Sándorban — és azt hisszük, szép jövő előtt is áll a szimpatikus fiatal művész — mégis játéknak úgy felfogásban, mint tartalomban még mélyülnie kell. Különböző izléses összeállított színes műsort kaptunk, melynek minden számát sok tapsal honorálta a közönség. Klohs Frigyes alkalmazkodó, ügyes kísé-
rőnek bizonyult.

* Az Iparos Otthon klasszikus hangversenyestje. Az aradi Iparos Otthon kulturális tevékenysége során, ma, vasárnap este 9 órakor ismét nagyszabású énekes hangversenyt iktatott be 130-ik estélyére. A kitűnő zenekar műsorán Rossini, Hubay, Kéler klasszikus nyitányai szerepelnek, mely után Herczeg Ferenc: „Két ember a bányában” című megrázó erejű drámai jelenete következik, míg a harmadik részben Verdi: „Traviata” című operájának harmadik felvonása kerül színre, a legjobb szóló-énekesek és a Dalkör 30 tagu kórusának közreműködésével. A klasszikus est iránt érthető a közönség általános érdeklődése, mert műkedvelőktől hasonló teljesítményt nem igen lehet hallani. Vezényel: dr. Bujas Sándor karnagy, rendező: Bodnár József.

* A passió-játék előadásának új napjai. Mivel az aradi színházat a minisztérium március 20-án, virágvasárnapján este más előadás céljaira engedte át, ezért ezen az estén passió-előadás nem lesz. Eszerint az előadások sorrendje most már végképpen a következőkben állapítatik meg: Március 19-én (szombaton) este lesz az előadás, fél 9 órai kezdettel. Március 20-án (vasárnap) délután fél 4 órai kezdettel a második előadás, kizárólag gyermekek részére lesz. Március 21-én (hétfőn) este a harmadik és március 22-én este a negyedik előadás.

* A Kölcsey Egyesület ma a Kulturpalotában, hivatásához méltóan fejezi be azt a kulturális munkát, amelyet 49 előadásban, október óta végzett. Tudományban és művészetben kiváló előadók fogják ma délután 5 órakor kezdődő évzáró előadásában a gondolat és érzés erejével, Arad művelt társadalmának hódolatát kifejezni Goethe halhatatlansága előtt, aki a német nép nyelvében, minden népek géniusza volt. Lapunk tegnapi számában közölt műsorával előzetesen is igazolta a Kölcsey Egyesület, hogy értékes idealizmussal állott be a Goethe-centennárium hódolóinak sorába. Hiszük, hogy a Kölcsey Egyesület tagjai a kultúresemény nagyságának megfelelő nagy számban fognak az üszig utolsó vasárnap délutánkor, a Kulturpalotában megjelenni. A középiskolai tanuló ifjuság tagigazolvány nélkül vesz részt az előadáson. Tagigazolvány 4 órától a pénztárnál kapható.

HA PESTRE JÖN,
okvetlenül és saját érdekében keresse fel az ötven éves
II. ENGEL ADOLF és FIA
kalapárúházat, VI. Teréz-körút 21.

hol térfelkalap-szükségletét régi urivevőink legolcsóbban szerezhetik be.
Valódi, jó nyulszőrkalap minden szín és formában ... P. 12.50-161
Divatkalapok gyönyörű új formákban, minden színben ... 6.40-
Alapítva 1880. Ezen lapra hivatkozók külön 5% engedményben részesülnek. Fióküzletünk nincsen.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, MÁRCIUS 13.

Bucaresti. 12. Rádiózenekar. 13. Gramofon. 18. Marcu-zenekar: Könnyű és román zene. 20.40. Gramofon. 21. Rádiózenekar. 21.45. Cavasi énekes hangversenye. 22.05. Rádiózenekar. — **Budapest I.** 11. Róm. kath. istentisztelet. 12.15. Evangélikus istentisztelet. 3. Gramofonhangverseny. 4.45. Rádió Szabad Egyetem. 6. A Székesszék Zenekar hangversenye a Vigadó nagyteremből. 8. Zágón István vidám előadása: „Uj évetek kezdnek”. 8.30. Bodán Margit magyar nótákat énekel cigányzenekari kísérettel. 9.45. Erdélyi est. Budapest II. 4.45-ig: Columbia gramofonhangverseny. — **Bécs.** 11. Schütz orgonaművész. 12. Bécsi szimfonikusok. 13.20. A bécsi szimfonikusok szórakoztató zenéje. 14.40. Mandolin zenekar. 17.15. A Bauer-zenekar könnyű zenéje. 19.15. A Weis-vonósnégyes. 20.35. A bécsi szimfonikusok és a szociálista mágyelet énekkara. 21.35. Kálmán: A cirkuszhercegnő 3 felvonásos operett. — **Belgrád.** 12. Gramofon. 12.20. Gramofon. 13.30. Délszláv zene. 17. Gracsanin cigányzene. 20. Gramofon. 21.10. Offenbach: Szép Heléna, operett a studióból (magánénekesek, testőrzenekar, operai énekkar). — **Berlin.** 17.30. Szórakoztató zene. 19.15. Filharmonikus ének- és zenekar. — **Heilsberg.** 16.30. Szórakoztató zene. 18.30. Nágeling zongoraművész. 19.30. Vadászélet szóban, dalban. — **Kassa.** 10. Evangélikus istentisztelet Eperjesről. 11.20. Gramofon. 19.10. Jazz. — **Milano.** 17. Szimfonikus hangverseny. 18.40. Táncczene. 20.10. Könnyű zene. 21.10. Könnyű zene. 22. Opera. — **Prága.** 8.30. Karlsbadi reggeli hangverseny. 13.05. A nemzeti gárda fúvószenekara. 18.55. Gramofon. 19. Német adás. Goethe: Ós-Faust, jelenetek. 20. Fúvós zenekar. 21. Cseh jazz. 23.20. Cseh kétzongorás jazzművek. — **Róma.** 18. Szimfonikus hangverseny az Augusteóból. 22.10. Gramofon. 21.45. Ének- és zenekari verseny. — **Varsó.** 13.15. A filharmonikusok Chopin-hangversenye. 17.20. Gramofon. 18.45. Délutáni zene. 20.25. Gramofon. 21.15. Népszerű hangversény szopránénekekkel. Utána: Táncczene.

HÉTFŐ, MÁRCIUS 14.

Bucaresti. 13. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 19.10. Rádiózenekar. 20.40. Gramofon. 21.45. Tassjan Serban (bariton) dalestje. 22.45. Lahovary-Delavrancea Vella és Jóra Mihály két zongorán játszik. — **Budapest I.** 10.15. Gramofonhangverseny. 1. Déli harangszó. 1.05. Hangverseny. 5. Asszonyok tanácsadója. 6. Révész Béla novellái. 6.30. Szalonzenekari hangverseny. 7.30. „Az ntoió nemesi felkelés”. Hamvas József előadása. 8. 66-ik Rác Laci és cigányzenekarának hangversenye. 8.40. A Budapesti Ének- és Zenekaregyesület annepi

hangversenye. Majd: Az Ostende-kávéház zenekarának hangversenye. — **Bécs.** 12.30. Brunner-négyes. 13.40. Casals-lemezek. 14.10. Gramofon. 18. A bécs inói szimfonikus zenekar hangversenye. 20.45. Adler Józsa (szoprán) áriaestje. 21.10. A Pfeiler-fúvószenekar hangversenye. 23.30. Gaudriot-jazz. — **Belgrád.** 12. Gramofon. 12.30. Gramofon. 13.05. Szórakoztató zene. 18.30. Cigányzene. 21. Bosnyákovics Mihálya népdalokat énekel. 21.30. Gramofon. 22.20. Schubert-Brahms: Trió. 23.40. Ketelbey- és Kálmán-zene. — **Berlin.** 17.30. Kamaratrió. 19.20. Barnay Elwo dalestje. 20.20. Szórakoztató zene. 22.30. Hummel: d-moll hetes. — **Heilsberg.** 17.15. Könnyű zene. Lehár- és Kálmán-szerzemények. 18.45. Zene a régi Danzigban. 20.45. Katonazene. 22.15. Irodalmi és zenés egybeállítás Napoleonról. — **Kassa.** 12.30. Gramofon. 13.30. Déli zene. 18. Délutáni zene. 19.50. Gramofon. 21.20. Éneknyelvas, népdalok. — **Milano.** 17.45. Gramofon. 17.55. Könnyű zene. 20.10. Rádióötös. 21.20. Rádióötös. 21.30. Könnyű zene. 22. Az Italo-Americana reklámhangversenye. Vezényli Strauss Richard. — **Pozsony.** 17.10. Délutáni zene. 18.40. Zoubek hegedűművész. 20.05. Gramofon. — **Varsó.** 17.40. Gramofon. 18.35. Könnyű zene. 21.15. Kálmán: Cirkuszhercegnő című operettje. Utána: Táncczene. **Zágráb.** 13.30. Divatos lemezek. 18.02. Jazz. 21.30. A Zeneakadémia fúvós kamaracsoportja

KEDD, MÁRCIUS 15.

Bucaresti. 18. Motzoi-zenekar: Könnyű és román zene. 19.10. Motzoi-zenekar. 20.40. Gramofon. 21. Rádiózenekar. 21.45. Cretzoi, operaénekesnő dalestje. 22.15. Rádiózenekari hangv. — **Budapest I.** 10. Református istentisztelet. 11. Róm. kath. istentisztelet. 12. Evangélikus istentisztelet. 1. Déli harangszó. 3. Gramofonhangverseny. 4.30. „Viharvár”. Dr. Szifágyi Imre verses meséje. 5. A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 6. „A márciusi sajtó és a mai”. Márkus Miksa előadása. 6.30. Március 15-i emlékünnepe a Studióban. Rendező Odry Árpád. 8.30. Az Operaház előadásának közvetítése. „János vitéz”. Utána cigányzene. — **Bécs.** 12.30. Adler-négyes. 13.40. Helby-lemezek. 14.10. Gramofon. 18. Weiss-zenekar szórakoztató játéka. 20.45. Divatos dalok. 22.10. Kedves Ágoston, közvetítés a Prückl-kávéházból. A mikrofonnál: Hans, Nüchtern. 23.25. Gangelberger-zenekar. — **Belgrád.** 12. Szórakoztató zene. 13.05. Gramofon. 13.35. Gramofon. 17. Gramofon. 17.30. Rádiózenekar. 21.30. Zágráb. 23.50. Kávéházi zene. — **Berlin.** 17.30. Rádiózenekar. 20.10. Kamaré. 21.30. Filharmonikusok. — **Breslau.** 17.25. Szórakoztató zene. 19.55. Kis házi zene. 22.10. Strauss János műveiből. Utána: Könnyű és táncczene. — **Heilsberg.** 17.15. Cui. Csajkovszkij., Rimskij-Korszakov- és Musszorgszkij-zene. 20.45. Kis rádiózenekar. 22.15. Görlióket keresnek, hangjáték. — **Kassa.** 12.30. Gramo-

Zsába

gyorsan enyhül
Sloan's Liniment bámulatosan gyors hatása. Ha masszírozás nélkül alkalmazzuk a fejő testrészben, a fájdalmak eltűnnek. Kísérlezzék Sloan's Liniment-et zsába, rheuma, izom és idegfájdalom minden esetében. Milliók hálaadják. **SLOAN'S LINIMENT** meglátja a fájdalomat.
Egy üveg ára 75 Lel

fon. 13.30. Schmidt-szalonzenekar. 15.30. Délutáni zene. 18. Jazz-négyes. 20.05. Rádiózenekar. — **Milano.** 17.30. Könnyű zene. 17.45. Gramofon. 17.55. Táncczene. Trieste: Vegyes hangverseny. 20.05. Könnyű zene. 21.10. Könnyű zene. — **Pozsony.** 12. Hangverseny. 18.50. Zene a Múzeum-kávéházból. 20.30. Gramofon. 20.40. Népszerű hangverseny. — **Varsó.** 17.15. Gramofon. 18.35. Filharmonikusok. 20.30. Gramofon. 21.15. Rádiózenekar. magyar hangverseny. Herz Lili zongoraművésznel. 23.10. Valtrega zongoraművész hangversenye. 23.50. Táncczene. — **Zágráb.** 13.30. Délszláv dalok. Gramofon. 18.05. Nyitányok és operabrándok. rádiózenekar. 23.40. Könnyű zene.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

NYILTER.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget
UJ NŐI KALAPSZALON!
A n. 6. hölgyközönség figyelmébe ajánlom pontos és minden jó izlésnek megfelelő munkámat, melyet éveken keresztül Dein Paula és Augusta-szalonokban gyakoroltam. **Hrabovszky Lujza,**
Hrabovszky Magda kézimunka-üzletében
Str. Eminescu 3. (Deák F.-n.) kapu alatt balr.

Ma, vasárnap a JANKA-gyógyszertár MOLNAR LASZLO gyógyszerész
délután is nyitva van. **Bul. Reg. Ferd. 25. — Telefon: 555.**

Tavaszi kabátokat és ruhákat legszebben fest, tisztít, valamint gallérokat legolósobban fényez **KNAPI** modernül berendezett vállalata v. Weitzer J.-u 11. — v. Magyar-u. 10.

Kézpénzvevőim
részére keresek
magánházaikat
500.000 lejtől
1,200.000 lejig
bérházaikat
1,000.000 lejtől
4,000.000 lejig
„OMNIA”
Ingatlanforgalmi ügynökség
ARAD, Bul. REG. MARIA 24.
Telefon 132.

„FRIGUL”
fatölepen, Str. Marasesti (Kossuth-ucca) 33. szám, (rendőrséggel szemben)
1 mázsa száraz tűzifa
Lej 60.—

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Marabu Keltetőgépek
gravitációs központi melegvízfűtés. — Többszörösen kifizetve.
Rádiátorok és kazánok központi fűtésnek stb.
raktárról szállít
„MODERNA” ÉPÍTŐIPARI GÉPEK ÉS RADIATOR R.-T.
BRASOV, Strada Infundata (Kiss-ucca) 12.
Ajánlat és prospektus díjmentesen.
Kerületi képviselő: Szücs Pál, Temesvár, Str. Mihla Vilmos Nr. 16.

Eladó aradi házak!
Belvárosban 16 százalékos bruttó jöve delmet hozó 7 modern lakása egyemeletes bérház. 1.300.000 lejtért.
Zsidótempom közelében egy 5 szobás modern lakásu, bankkölcsönrel terhelt magánház 450.000 lejtért.
Belváros közelében gyönyörűen megépített urli villa 6 szobás lakással, 320 ezer lejtért.
Kerámítás uccában autóbusz megálló-nál alapincézett, magasföldszintes, több lakásos jövedelmező bérházak. 500, 420 és 300.000 lejtért.
Belvárosban 1x3, 2x2 és 1x1 szobás lakásu 63.000 lej bérjövödelméi üzletes sa rokház 450.000 lej.
Ezeken kívül több bér-, üzlet- és gazdálkodásra is alkalmas magánházak olcsón eladók.
BOROSS-ügynökség, Arad, Str. Consistorialui v. Batthyány-ucca 9. szám.

ABC
utak részére:
A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú **BRISTOL szállodában.**
B: mert olcsó áron nyújt mindent: szépszobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz ugy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.
C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függőleg — már napi 12 pengőért kaphatja

